

Saulėta, dieną 60° naktį 4
Saulė teka 7:03, leidžiasi
Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, spalio-October 16 d., 1974 m.

Kaina 15c

244

ARABŲ LAIMĖJIMAS JUNGTYNĖSE TAUTOSE

PREZIDENTAS VETAVO NUTARIMĄ SUSTABDYTI TURKIJAI PARAMĄ

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas susikirto su kongresu dėl paramos Turkijai. Kongresas priėmė lėšų įstatymą, kuris buvo papildytas rezoliucija sustabdančia karinę paramą Turkijai. Prezidentas Fordas šią rezoliuciją ir visą įstatymą vetavo. Vakar Atstovų Rūmai turėjo balsuoti dėl šio veto panaikinimo ir buvo neaišku, ar Graikijos draugai, vadovaujami graikų kilmės atstovo John Brademas, dem., iš Indianos, gaus reikalingus veto panaikinimui du trečdalius balsų.

Prezidentas Fordas, paskelbdamas savo veto nurodė, kad paramos Turkijai panaikinimas nebeleis Amerikai dalyvauti derybose dėl taikos Kipro saloje. Paramos nutraukimas tik pablogins Amerikos santykius su Turkija, tačiau nepadės nei Graikijai, nei graikams Kipre.

Kongresas jau turėjo pradėti atostogas ir pasiruošimus ateinančioms rinkimams, tačiau, kadangi Turkijos paramos klausimas yra įrašytas į bendrą lėšų įstatymą, kongresui dabar teks perrašyti lėšų įstatymą, nes kitaip daug departamentų ir agentūrų liks be lėšų: švietimo, sveikatos, šalpos, darbo ir žemės ūkio.

Senato mažumos vadas sen. Hugh Scott pareiškė antradienį, kad senatas palaikys prezidento veto, nežiūrint į tai, ką nutars Atstovų Rūmai. Senate parama Turkijai buvo sustabdyta tik penkių balsų skirtumu, taigi, sunku tikėtis dviejų trečdalių balsų, reikalingų veto panaikinimui.

Prezidentas Fordas ir sekretorius Kissingeris kietai kovojo prieš kongreso bandymus sustabdyti turkams paramą, nes Turkija yra viena stipriausių NATO valstybių pietiniame sparne. Be to, artėjant politinėms deryboms su Turkija dėl Kipro ateičiai, Amerika norėjo turėti savo rankose stiprias kortas, kurias kongreso nutarimas iš Kissingerio bandė atimti. Amerika, norėdama paspausti Turkiją, gali grąžinti nutraukti ar sumažinti paramą. Jos nutraukimas prieš derybas, galėtų Turkijos laikyseną tik suklebtinti.

Karpovas laikosi Šachmatų turnyre

MASKVA. — Viktoro Korčnojus ir Anatolijaus Karpovo 12-toji partija baigėsi lygiomis po 23 ėjimų. Partija, kurioje Karpovas lošė baltais, o Korčnojus — juodais, tęsėsi tik 1 val. 38 min.

Robert Byrne, NYT šachmatų bendradarbis, sako, kad šias lygybias reikia laikyti Karpovo nepasisekimu. Korčnojus vėl panaudojo Prancūzų gynybą, prieš kurią Karpovas nerandęs ginklo. Iki šiol Korčnojus tik dviejose partijose: antroje ir šeštoje nukrypo nuo Prancūzų gynybos, vienoje panaudodamas Dragono Sicilišką ir kitoje Petrovo gynybą (rusišką). Abi tas partijas Korčnojus pralaimėjo.

Paul Keres'as, laikomas vienu geriausių Prancūzų gynybos ekspertų, parašęs apie tą gynybą dvi knygas, pasakė: "Ši gynyba — ne kiekvienam. Reikia puikaus lošėjo, kaip Korčnojus, norint išvengti daugybės tos gynybos spąstų".

Karpovas veda šį pasaulio šachmatų kandidatų susikirtimą 2-0 rezultatu, tačiau, kaip rašo Byrne, jis negali būti patenkintas, nes Korčnojus juo toliau, tuo geriau lošia.

IŠ VISO PASAULIO

BOSTONAS. — Apie 1,000 Bostono gyventojų demonstravo prieš Sheraton viešbučio prieš senatorių Kennedy. Jie šaukė: "Vežiokite Kennedy'io vaikus!" Baltieji Bostono gyventojai, nusistatę prieš priverstinį vaikų vežiojimą į neigiamą mokyklą, kaltina Kennedy, kuris prisidėjo prie teisėjo Arthur Garrity paskyrimo. Tas teisėjas įsakė vaikus vežioti.

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas pasirašė, visiems kongreso nariams stebint, rinkimų reformos įstatymą. Jis vakar pradėjo kampanijos kelionę po Misurį, Nebraską, S. Dakotą ir Indianą, paremdamas respublikonų kandidatus.

WASHINGTONAS. — Watergate bylos prokuroras Ben Veniste savo kalboje pabrėžė, kad buvęs prezidentas Nixonas buvo sąmokslu nusiėmęs Watergate įsilaikymą dalyvis.

DUNDEE. — Du amerikiečiai, kurių mažas povandeninis laivas, užklupęs už lyno, negalėjo pasikelti iš jūros dugno, buvo išgelbėti narių, kurie atvyko į lyną nuo laivo propelerio.

LONDONAS. — Premjeras Wilson, laimėjęs Britanijos parlamento rinkimus, nesikels iš savo namų į oficialią premjerų rezidenciją Downing street 10 nr. Wilsono žmonai nepatinka ten gyventi ir premjeras rezidencijoje turės tik savo įstaigas.

MASKVA. — Rusijoje jau 100 metų nebuvo tokio šilto ir saulėto rudens. Maskviečiai skundžiasi, kad šiltas ir sausas oras sugadins jų grybavimo sezoną.

SEŪLAS. — Teroristo, kuris nušovė P. Korėjos prezidento žmoną, teisme prokuroras reikalavo mirties bausmės. Teroristas Moon Se Kwang teisme pareiškė, kad jis bandė nužudyti prezidentą Parką, gavęs įsakymą iš komunistų agento iš Šiaurinės Korėjos. Teismo sprendimas bus paskelbtas spalio 19 d.

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmų teisinių komitetas tyrinėjęs ar buvo koks ryšys tarp Nelsono Rockefellerio aukos Nixono 1972 metų rinkimų kampanijai, — 200,000 dol. ir tarp Nixono administracijos sprendimo, kuris buvo palankus Eastern Airlines aviacijos bendrovei, kurioje Rockefellerių šeima turi investavusi nemažai pinigų. Nixonas pakeitė Civilinės Aviacijos Tarybos sprendimą prieš tą bendrovę.

VARSUVA. — Lenkijos komunistų vadas Gierekas pirmadienį grįžo namo po penkių dienų vizito Amerikoje.

NEW YORKAS. — Vakar JT Generalinė Asamblėja turėjo svarstyti Palestinos Laisvinimo Organizacijos priėmimą į JT stebėtojų teisėmis. Izraelis kietai kovojo prieš "suteikimą teroristams tarptautinio statuso".

Harry Edmund Martinson, kairėje ir Eyvind Johnson, abu žvedų rašytojai, laimėję šiu metų Nobelio premiją. Už jų stovi Nobelio Fondo pirmininkas Stig Ramel.

AUSTRALIJOS EKONOMINĖ KRIZĖ

SYDNEJUS. — Australijos vyriausybė susilaukė naujos kritikos parlamente ir spaudoje už vyriausybės nupirktą Amerikoje abstrakčio meno paveikslą. — Willem de Kooning's "Woman V". Australijos Valstybinė Galerija sumokėjo už tą meno kūrinių 850,000 dol. Pirkimą patvirtino ir pagyrė pats premjeras Gough Whitlam. Paveikslą pardavė čikagietė Ruth Culberg Rosenberg.

Kritikai ne tiek pyksta dėl paties paveikslų formos ar temos — jame nupiešta nuoga moteris, — kiek dėl kainos. Australijoje siaučia infliacija ir gresia rimta ekonominė krizė. Australijos vyriausybė ragina žmones "suiveržti diržus", pati švaistydama pinigus už abejotinos vertės meno kūrinius, sako kritikai.

Pernai Australija išleido 2 mil. dol. už Jackson Pollock's paveikslą "Blue Poles", tačiau tuo metu Australijos ekonomikai reikalai buvo geresni ir niekas to pirkimo nekritikavo.

Vienas katalikų kunigas laiške redakcijai nurodė, kad Australijos vyriausybė paskyrė nukentėjusiems nuo potvynio Honduro gyventojams 25,000 dol., o už paveikslą sumokėjo 850,000 dol.

Net ir darbo partijos kandidatai abejoja ar partija galėtų laimėti rinkimus, jei balsavimai būtų šiandien. Vis didėja bedarbių eilės, kyla kainos, sunku gauti paskolų, kas mėnesį Australijos valiutos atsargos mažėja po 200 mil. dol. Tekstilės ir drabužių pramonė nukentėjo nuo pigesnių importų iš Azijos kraštų, laikinai nukrito vilnų ir mėsos, kurią Australija eksportuoja, kainos.

Naujas JAV tankas gen. Abrams vardu

WASHINGTONAS. — Armijos sekretorius Howard Callaway paskelbė, kad naujas JAV kovos tankas bus pavadintas gen. Creighton Abrams vardu. Generalas Abrams, neseniai miręs armijos štabo viršininkas, pasižymėjo, kaip tankų dalinio vadovas II-jame Pasauliniame kare.

Praetiję JAV armija turėjo kitų generolų vardais pavadintus tankus: Sherman, Pershing ir Patton. Gen. William Tecumseh Sherman buvo civilinio karo generolas, John Pershing pasižymėjo I-jame Pasauliniame kare ir gen. George Patton — II-jame Pasauliniame kare.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Du britų astronomai: Sir Martin Ryle ir Anthony Hewish iš Kembridžo universiteto gavo šių metų Nobelio premiją už fiziką.

♦ Antradienį pirmą kartą per trejus metus buvo atgaivinta telefonų linija tarp Pakistano ir Indijos.

♦ Bostone vakar įvyko mūšinės tarp mokinių, vienas mokynys buvo peiliu subadytas ir jo gyvybei gresia pavojus, kiti šeši lengviau sužeisti.

♦ Darbo departamentas paskelbė statistiką apie bedarbius Amerikoje. Pusė bedarbių iš 5 milijonų tik penkios savaitės ieško darbo, vienas milijonas jo ieško jau trys mėn. Pusė milijono nebeturi vilties darbą susirasti.

♦ Po septynių savaičių klaidžiojimo jūroje japonų branduolinis laivas Mutsu gavo leidimą sugrįžti į savo uostą, kur jis bus taisomas.

♦ Izraelio kareiviai ir helikopteriai ieško Galilėjos kalnuose arabų teroristų, kurie atvyko iš Libano.

♦ Watergate teisme Erlichmano advokatas piktai apkaltino buvusį prezidentą Nixoną, kuris sukybėmis, melagystėmis, išnaudojimu bandė suversti višius kaltę dėl Watergate įvykių slėpimo Erlichmanui, saugodamas savo kailį.

NAIROBI. — Kenijoje prezidentas Jomo Kenyatta vėl buvo perrinktas, jau trečią sykį penkerių metų terminui.

NICOSIA. — Penktadienį bus pasikeista Kipro graikų ir turkų karo belaisviais.

Jungtinės Tautos valstybės sekretorius Kissingeris tarsi su buvusiu Kipro prezidentu, arkisyskupu Makarios.

JT NUTARĖ ĮSILEISTI PALESTINOS ISLAISVINIMO ORGANIZACIJĄ

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja pirmadienį padarė istorinės reikšmės sprendimą, kuris pademonstravo žibalu turtingų arabų valstybių galią ir, kartu, Izraelio izoliaciją. Asamblėja 105 balsais prieš 4, susilaikius 20-čiai, nutarė įsileisti į savo posėdžius Palestinos Išlaisvinimo Organizaciją. Palestiniečių delegacija dalyvaus asamblėjoje, kai bus svarstomas "Palestinos klausimas". Tik Amerika, Izraelis, Bolivija ir Dominikonų respublika balsavo prieš.

Kissingeris baigė taikos kelionę

WASHINGTONAS. — Sekretorius Kissingeris vakar grįžo iš savo kelionės po Viduriniuosius Rytus ir Arabų valstybes. Jis aplankė: Egiptą, Jordaną, Saudi Arabiją Siriją, Izraelį, Alžirą ir Maroką. Libano laikraščiai rašo, kad Sirijos prezidentas Assadas atmetė Kissingerio išteiktą prezidento Fordo pakvietimą Assadui atvykti į Washingtoną. Assadas pasakė, kad padėtis Viduriniuose Rytuose nėra tiek žadanti, kad jis galėtų vykti į Washingtoną.

Kissingerio pareiškimai, kad taika priartėjo, Alžiro spaudos vadinami jo asmeniškėmis pažiomis, kurios nepagrįstos jokiais praktiškais pasiūlymais. Kissingeris kelionę baigė Maroke, pasitaręs su karaliumi Hassanu, kuris bus arabų vadų konferencijos šeimininkas spalio 26 d. Po tos konferencijos Kissingeris vėl važiuos į Viduriniuosius Rytus.

Wilsonas žada nuosaukią liniją

LONDONAS. — Britanijos premjeras Wilsonas kalboje per televiziją, kreipėsi į visų pažiūrų gyventojus, kviesdamas į vieningą kovą prieš ekonominius sunkumus. Jis žadėjo neiti radikalo keliu ir vykdyti reformas tik parlamento daugumai pritariant. Wilsonas kvietė užmiršti rinkimų kampanijos ašturias kovas ir skaldančius pareiškimus, žadėdamas nepanaikinti privačios iniciatyvos ekonomikoje, jei ta iniciatyva duoda vaisių. Vyriausybė neieškos nuotykio, pažadėjo jis.

Premjeras Wilsonas jau pradėjo pasitarimus su biznio ir darbininkų vadais. Finansų ministras jau pradėjo ruošti biudžeto planus, iš kurių paaiškės vyriausybės intencijos kovoje prieš kainų kilimą ir darbų sumažėjimą.

Fanfani bando sudaryti valdžią

ROMA. — Italijos prezidentas pavedė krikščionių demokratų senatoriui Amintore Fanfani sudaryti naują vyriausybę ir 66 metų senatorius, be didelio džiaugsmo, pavedimą priėmė. Jis pradėjo pasitarimus su socialistų, socialdemokratų ir respublikonų partijomis vadais.

Italijos vyriausybė, kilus kolicijoje ginčams dėl ekonomikos tvarkymo, iširo spalio 3 d. Fanfani jau yra buvęs Italijos premjeru keturis kartus.

MASKVA. — Iždo sekretorius Simonas tęsia derybas su sovietų užsienio prekybos ministru Nikolai Patolicevu.

Po balsavimo Amerikos ambasadorius Scali pareiškė, kad JT pagimdė pavojingą precedentą, kuris gali sugrįžti ir vadin-tis šiai organizacijai ir sugriauti jos efektingumą. Galutiniam rezultate šis sprendimas gali pakenkti Palestinos klausimo sprendimui, pasakė Scali.

Europos valstybės suskilo šį klausimą balsuojant. Prancūzija, Italija, Airija balsavo už palestiniečių įsileidimą, kitos rinkos valstybės susilaikė nuo balsavimo.

Iki šiol tik JT nariai dalyvaudavo asamblėjos posėdžiuose, nors arabų rezoliucijos šalininkai nurodė, kad 1966 m. asamblėjoje kalbą sakė popiežius Paulius VI-sis. Nors jis yra Vatikano valstybės galva, Vatikanas nepriklauso Jungtinėms Tautoms ir galima aiškinti, kad popiežius kalbėjo kaip katalikų bažnyčios galva.

Izraelio ambasadorius Tekoah pareiškė, kad Palestinos Išlaisvinimo Organizacija atstovauja tik apie 10,000 žmogžudžių, kurie treniruojami ir apmokami už nekaltų žmonių žudymą. Jis nurodė, kad palestiniečių vadas Arafatas yra Fatah grupės ir Juodojo Rugsėjo grupės vadas, kuris įsakė nužudyti Izraelio sportininkus Muecheno olimpiadoje ir Amerikos bei Belgijos diplomatus Sudane. Jungtinės Tautos tapo barbarizmo nešėjų forumu, pasakė Tekoah.

Jau apie 90 valstybių pripažįsta Palestinos Išlaisvinimo Organizaciją, kaip palestiniečių legalią atstovybę, nors tam priešinas. Jordanas, kuriame gyvena Palestinos pabėgėlių daugumas. Izraelio užsienio reikalų ministerija pareiškė, kad JT sprendimas yra nelegalus, jis Izraelio neria. Izraelis apgailestavo, kad Prancūzija ir Italija balsavo už palestiniečių įsileidimą.

Palestiniečių sluoksniai Libane pareiškė, kad dabar, po šio laimėjimo Jungtinėse Tautose greit bus sudaryta Palestinos laikinoji vyriausybė egzile, kuri tęs kovą už Palestinos valstybės atstatymą.

Prancūzai bedarbiai gaus metų algą

PARYŽIUS. — Prancūzijos vyriausybė, laukdama sunkesnių dienų valstybės ekonomikoje, paskelbė naują bedarbių apdraudimo sistemą, kuri garantuoja atleistiems iš darbo prancūzams visus metus pilną jų gautą algą. Apdraudą finansuos darbdaviai, darbininkai ir vyriausybė iš savo išdo.

Iki šiol geriausiai bedarbių apdraudą turėjo švedijos darbininkai, bet ir ten bedarbiai negaudavo pilnos algos per 12 mėn. Amerikoje bedarbis gauna pašalpą 26 savaites. Paskutiniu metu prezidentas pasiūlė pašalpą pratęsti dar 13-kai savaičių.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDZIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKTN. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

XI JI METAI

NR. 36 (475)

Į eilę gyvų klausimų

TORONTE BUS IESKOMA ATSAKYMŲ

LSS Taryba susirenka akivaizdiniam suvažiavimui

Spalio 25-27 dienomis Toronte įvyksta Liet. Skautų S-gos Tarybos akivaizdinis suvažiavimas, arba, formaliai kalbant — posėdis.

Jame svarstyti reikalai yra numatyti šie:

Lietuvių Skautybės ateities svarstyklės. Kanadiečių vadovų mintys principiniais klausimais. Praveda v. s. Č. Senkevičius.

Pranešimai ir apyskaitos. Praneša LSS Tarybos Pirmininkas, abu vicepirmininkai, dvasios vadovai, Vyr. Sk., Sk. Aldo red. ir Rajonų vadai.

Pagrindinis — Lietuvių Skautų Sąjungos struktūros — klausimas: keisti ar nekeisti?

Bendrieji LSS gyvavimo klausimai: ideologiniai, tautiniai, bendruomeniniai, organizaciniai, asmenybės ugdymo ir k.

Ugdymo programų klausimai. Feniau buvo išsiuntinėti V. s. M. Jonikienės vadovautos komisijos paruošti planai peržiūrėti bei kuriuos skautiškojo ugdymo reikalus, pritaikant prie besikeičiančių sąlygų.

Siuo tarpu siuntinėjama Serijos Vadijos atitinkamų skyrių paruošti projektai modernizuoti skautišką ugdymo reikalus.

Tie projektai pagal veikiančią tvarką priimti yra LSS T. Pirmios kompetencijoje. Tačiau svarbu, kad būtų patirtas ir visos LSS Tarybos nusistatymas tais klausimais.

LSS nuostatų reikalai: A. LSS vadovybės nuostatai. B. LSS suvažiavimo nuostatų keitimas ir papildymas. C. LSS Rajonų vadų nuostatai. D. Kiti nuostatai.

LSS sąjungos santykių su kitomis organizacijomis bei veiksmų klausimai: a) Bendrinės lietuvių organizacijos; b) specialiosios lietuvių organizacijos; c) lietuvių visuomeniniai veiksniai. d) Gyvenamojo krašto skautų ir skautiškų organizacijos (ref. v. s. P. Molis), e) egziliinio pobūdžio skautų ir skautiškų organizacijos (ref. v. s. L. Miliukienė).

Akademinių Skautų Sąjūdžio reikalai.

Konkretūs reikalai: 1. 1978 m. VI-oji Tautinė Stovykla: a) bendros mintys bei siūlymai, LSS Australijos Rajono siūlymas (projektas seniau išsiuntinėtas). 2. Knygos Lietuviškoji Skautija reikalai (ref. v. s. A. Samušis). 3. LSS garbės skautininko v. s. V. Šenbergo pateiktas siūlymas buv. Lietuvos Skautų Sąjūdžio ir ilgametį LSS Tarybos Pirmininką v. s. Dr. Jurgį Aleksą pripažinti Lietuvos Skautų Organizacijos įkūrėju. 4. LSS narių mokesčių dydžio pertvarkymas. 5. Siūlymas įpareigoji-

mas visiems skautams (šeimoms po vieną) prenumeruoti Skautų Aidą, drauge sumokant su nario mokesčiu.

Gauta ir tebegaujami įvairių pasiūlymų, kurie gali būti įdrinti į čia pateiktos darbotvarkės rėmus. Kai kurie svarstyminių klausimų projektai ir k. medžiaga jau per ilgesnį laiką yra pasiekusi posėdžio dalyvius.

Balsuojančių LSS Tarybos narių yra 33 asmenys. Taigi, kvorumui reikia bent 17 narių.

Jei šiame posėdyje kai kurie nutarimai būtų priimti mažesniu kaip visos LSS Tarybos narių daugumos skaičius, teks balsuoti korespondenciniu būdu visiems LSS Tarybos nariams.

Koresp.

GREITOS DIENOS "UODYNO" IŠKYLOJE

Iš dienoraščio lapų

Chicago Aušros Vartų tunto dalis birželio 21-23 d. išvyko "Uodyno" iškylon, Rako stovyklavietės miškuose pasidžiaugti gamta ir pastovyklauti. Dalyvavo 36 skautės ir vyr. Skautės kandidatės "Uodyno" iškylas viršininkė s. Regina Vaitkevičienė, o vyr. skautiškų kandidatų globėja — ps. Irena Serelienė. Iškylas programos vedėja v. sl. Nora Sugintaitė ir iškylas komendantė psl. Milda Vaitkevičiūtė.

Šeštadienį, po pusryčių ir gairės pakelimo, visos pasiruošę praeiti bet kokį Rako bruzygną, vabalutą pievą ar pelkę. Sužinojusios, kad iškyla tik dviejų mylių, manė greitai perbėgti ir sugrįžti, betgi nepagalvojo, kad iškylas metu reikės padirbėti. Sesės turėjo atlikti visokius uždavinius: sekti kelio ženklus, surasti paslėptus laiškus, kurie apėmė medžių aukščio sprendimą, morzės laišku iššifravimą, mazgų rišimą, topografiją, gamtos pažinimą bei pirmą pagalbą. Tuo pačiu metu reikėjo ne tik sekti kelio ženklus, bet ir įvairiaspalvius raikščius ir rasti iškylas tikrą taką, uostant ištrintus svaigūnus medžius.

Nors visos grįžo pavargusios, vistiklės turėjo būti linksmos ir nenustoti vilties: jau laikas susi-

rasti malkų ir laužavietę. Lauko virtuvėms paruošti. Skaniai pavagius, vėl vyko užsiėmimai. Pirmoje dalyje skautės buvo mokomos, kaip įsirengti iš miško medžiagos smulkius stovyklinius reikmenis ir, be to, surasti pasaulio šalis, naudojantis gamtos ženklais. Antroje dalyje sunkiai susikoncentravusios skautės klausėsi specialybių paskaitėlių ir vėliau, atlikusios uždavinius, įsigijo iškylautojos ir stovyklos virėjos specialybes.

Vyr. skautiškų skiltis, jau patyrusi specialybių srity, nuėjo į gražų lauką, prisirinko kibirą laukinių žemuogių, pynė ramunių ir kitų ryškių spalvų laukinių gėlių vainikus ir šiaip grožėsi gamta. O vyr. skautiškų kandidatų grupė sunkiai dirbo, dažydamos virtuvės pastatą.

Vakarui atėjus, draugiškai susėdusios mažam ratelį, padalnavom, pasirošėm laužui, išmokome naujų dainių:

"Zalia Pieva, lygumėlis, Baltas baltas kranto smėlis, Tyliai teko Nemunėlis ir maris".

Ir vėl daina skverbėsi tarp aukštų ąžuolų, ir gamtos grožis kėlė tėvynės ilgėjimą. Aida! kyla aukštyn, ir vėjelis nupučia gaidas tėvynės link.

Laikas laužavietę ant ežeruko kranto. Pradėjom žaisti keliuti. Teko prie kelio keliom minutėm atsistoti ir stebėti saulėleidį, skendantį už žolėtų kalnelių. Pagaliau atkeliaujam.

Laužas paliko ypač gražų įspūdį — tai Aukščiausio Kūrėjo gamtos davinio nuopelnas. Čia pat tykus ramus ežero vandens lygis — net mažo akmenuko įmetimas būtų kaip atominis sprogdymas. Vandens bavalėliai slėpta vandeny prie kranto, palikdami raibulavimus. Temsta. Keliauja laužo kibirkštys į dangų. Laužas baigiasi:

"Ateina naktis. Saulė jau nuslinko nuo kalnų, Nuo miškų, nuo laukų... Saldžiu sapnu užminki, Dievas [yra čia!]"

Dalyvių akyse atsispindi gilių mintys apie gyvenimą, gamtos grožį, skautavimą...

Grįžusios į stovyklavietę, radom šiltos arbatėlės ir sumuštinėlių — pasistiprinti nakties žaidimams. Buvo atlikti tipiški Lituanicos skautų stovyklos puoliai, gaila tik, kad nebuvo brolių. Koks nusivylimas, kai skautės, atsargiai nuslinkusios ant visų kojų ir rankų pro paparčių tankumą, buvę vyr. skautiškų kandidatų pagautos, o ne brolių!

Vėl girdėsi rimtas ir garsus švilpesys: "Tylai!" visi šnekejiškai, dundėjimai išnyksta, lieka tik varlių kurkimas.

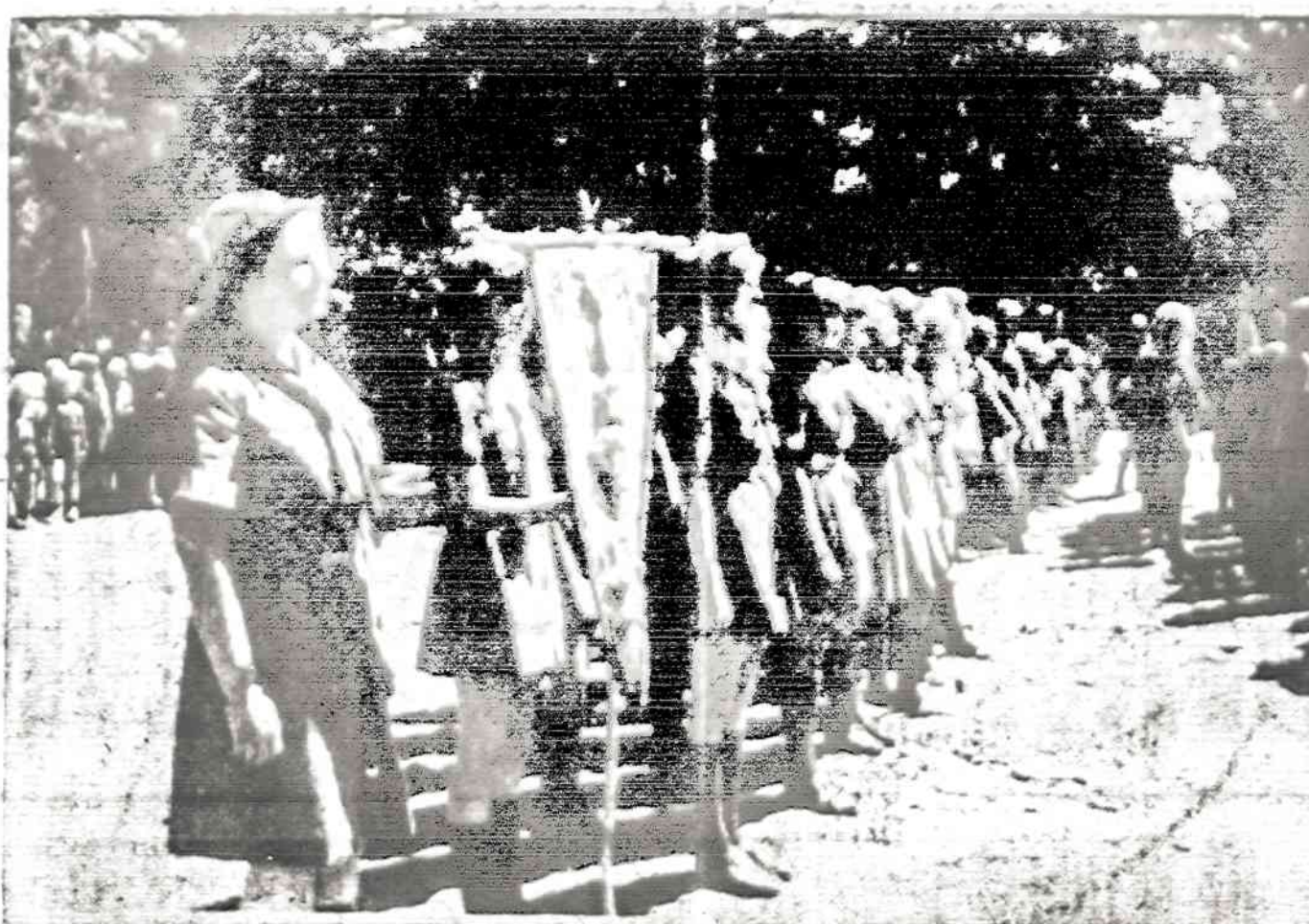
Sekmadienis prasidėjo gairės pakelimu — nuleidimu, palapinių griovimu, ir susikaupimo valandėle. Neturėdami kunigo, kuris aukotų šv. mišių auką, susitelkm rimtai, ramiai susimąstymo valandėlei. Sugiedota "Kaip grįžtančius namo paukščius" ir "Sutelsk mus, Viešpatie, būrin". Reikšmingai perskaitytos V. Kazoko ištautos:

"Neklaus, ar upė nori tekėti — [ji teka!]
Neklaus, ar tauta nori gyventi — [ji gyvena!]
Mano tauta — kaip upė.
[ji gyvena ir teka!]"

Ir taip visos 36 skautės ir vadovės, nors ir išsekusios energija, grįžo prie mūsų Jaunimo Centro pilnos gražių prisiminimų, naujų skautiškų žinių ir su gausėniu pažįtamų vedų skaičiumi.

Vyr. sk. v. sl. Nora Sugintaitė

"NAUJIENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BŪTULIS

AUSROS VARTŲ TUNTAS SAVOJE VILTIES STOVYKLOJE RAKE
per 25 metų veiklos iškilmės. Priekyje — viršininkė ps. Nora Leucienė.
Dr. Juodelio nuotr.

KA

KITI

RAŠO

Apie sesę Giedrą Gustaitę

Per paskutiniuosius kelis me-

tus į Australiją atvažiuoja ga-

na daug mokytojų iš Amerikos,

kurie, pagal oficialius kontrak-

tus, turi čia dirbti metus ar dau-

giau laiko. Vieni iš jų, atlie-

savo kontraktą, grįžta namo, ki-

ti pasilieka ilgesniam laikui.

Prieš pusantrų metų į Sydneį

mokytajauti atvyko iš Los An-

geles Giedrą Gustaitę. Būdamas

Sesė GIEDRĄ GUSTAITĘ, mokytojavusį Australijoje

VEIDAI

IR

DARBAI

★ Iškilmingą akademinį suvažiavimą Chicagoje Akademinių Skautų Sąjūdis, minėdamas aukštesnės savosios veiklos sukaktį. Iškilmingas įvykis Jaunimo Centre spalio 19 d., 8:30 vakare, didžiojoje salėje. Programoje: iškilminga akademinė — kalbės dr. inž. Jurgis Gimbutas, meninėje programoje — sol. Dana Stankevičiūtė ir muz. Alvydas Vasalaitis; po to — pasisvečiavimas.

★ Žaidimų šventė spalio 13 d. Bučo sode įvyko nemažomis sąlygomis: diena pasitaikė lytota. Tačiau dalyvavę pasive-

žė pačius geriausius įspūdžius, nes žaidynes vyko labai giedria nuotaika, su entuzjumu ir džiaugsmu! (Patenkinti ir jaunieji ir vyresnieji, o taip pat ir nebijoję lietaus svečiai).

★ Seserijos šakrydis įvykis lapkričio 1-3 Kanadoje, Hamiltone, Ont., Sheraton-Cannington Hotel King Street, Visas turtininkas, vietininkas, draugininkas, skautininkas ir židinietes kviečiame dalyvauti.

Vyko idomos paskaitos, diskusijos ir instrukcijos veiklos reikalais. Kvietiamos rankdarbių žinovės iš Montrealo, New Jersey, New Yorko, Chicago. Hamiltonietės ruošia linksmą vakario programą iš Hamiltono ir apylinkės esančio talentų.

Hamiltono vyr. skautė ir "Seserijos Raganių" būrelis su užsiėmimu ruošia šį suvažiavimą ir nuosirdžiai kviečia visas atvykti. Maistas ir viešbutis savaitgaliai kainuos \$25. (Čia šią kainą išskaitomas ir registracijos mokestis). Canados ir JAV pinigų iškeitimas nėra vienodas, todėl čekiškai rašomi Canados pinigų vertės suma. Visos prašomos nedelsiant registruotis — to reikalauja viešbučio administracija.

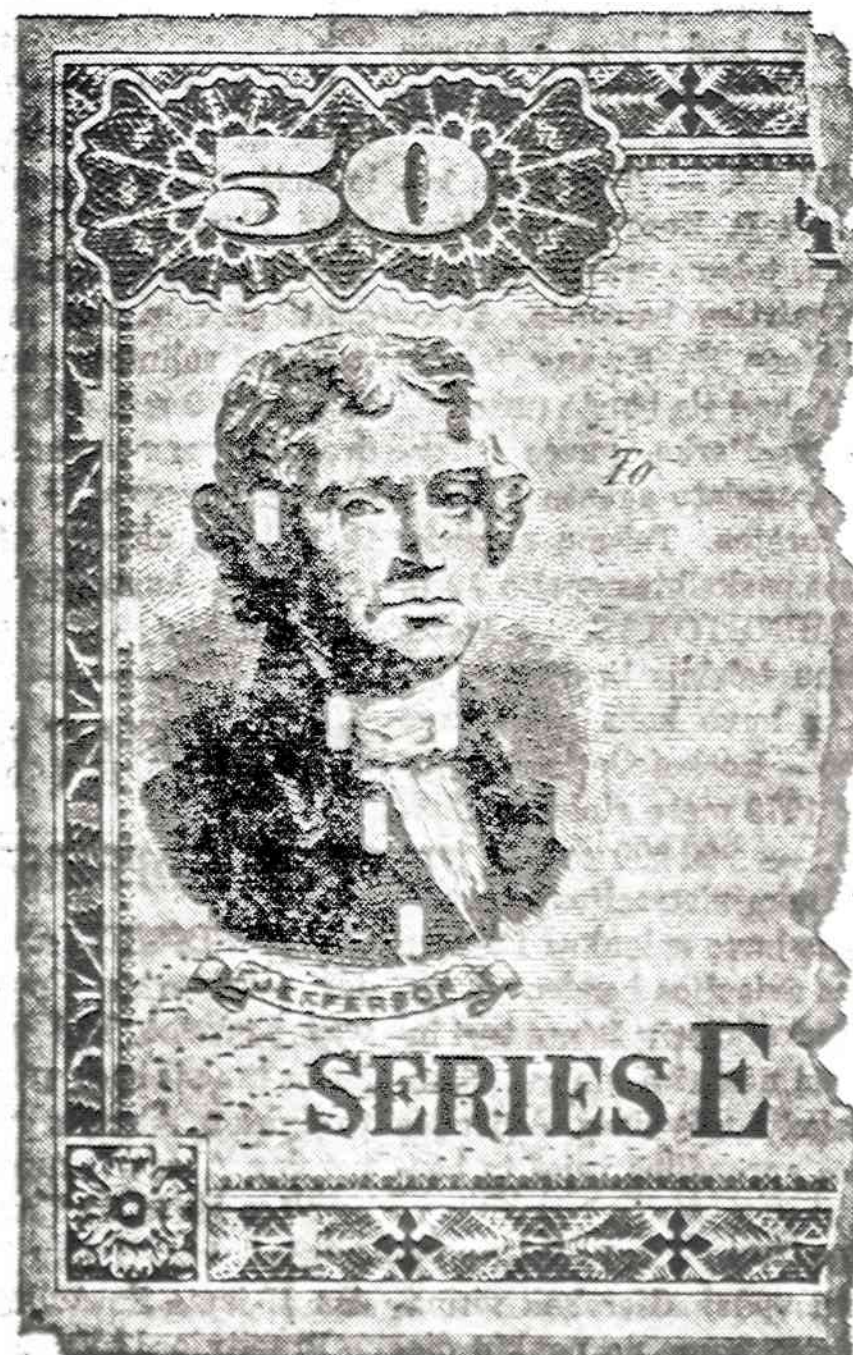
★ Nerijos tunto geradariai. Kiekviena veikla reikalauja medžiaginės ir dvasinės paramos. Nerijos tuntas džiaugiasi, kad kiekviena užsimojime yra remiamas dosnių rėmėjų ir darbščių tėvų, kurių dėka ir rugsėjo 28 d. ruošstasis vakaras praėjo su sėkme.

Dovanų paskirstymui be vadijos narių aukėjo Ankaus "Baltic Bakery", Andrijauskai, Pleiškai, Vazneliai, Vindašiai, Navickienė, Micevičiai. Piniginėmis aukomis paremė dr. R. Povilaitis, Algis Modestas, A. Valiukaitis, Macijauskas, v. s. Pranas Nedas. Kelpšienė aukėjo žvakes ir servetėles vaišių stalams, o žinomas prekybininkas Jurgis Janušaitis, upirko stalą jaunimui. Nerijos tunto vadovybė ir sesės džiaugiasi turėdamos nuosirdžius jų veiklos rėmėjus.

Antanas Laukaitis, "Dirva" Nr. 70, 1974

(Čia tik ištrauka iš "Dirvos" korespondento trijų skilčių rašinio apie sesę Giedrą Gustaitę. Toliau ji pasakoja savo įspūdžius; deja, čia jau neturime tiek vietos jiems perduoti. Red.).

Steal me. Burn me.
Throw me away.
I'm still yours.

Once you bring me home, I'm yours forever. Even if I'm burned, Or lost, Or stolen. If you look for me and can't find me, just report it. And you'll get me back, as good as new. And remember: I'll never break your heart. Or leave you stranded in the tight spots. I'll always be there when you need me. And that ought to make you feel pretty secure.

Now if I didn't pay off interest when held in maturity of 5 years (AMT. then first year). Stocks are repaid in full, when or when not. When needed, they can be repaid at any time. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deducted when liquidated.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS, CHICAGO 4, ILL. — WEDNESDAY, OCTOBER 18, 1974

CLEVELANDE PER KUN, P. DZEGORAČIO PAGERBIMA
skautai ir skautės atlieka meninę programą. Kun. P. Dzegoračio 35 metų kunigystės sukaktį vėlyvyje rugėjo 29 d.

J. Garlos nuotr.

IS LIETUVIŲ FONDO ISTORINIO ARCHYVO

L. Fondo archyvai rodo, kad per tuos tryliką metų L. Fondas sugebėjo netoli pusketvirto tūkstančių narių surinkti iš šimtais tūkstančių lietuvių gyvenančių J. A. Valstybės. Naujai įstojančiai vos spėja mirusiųjų pavyzdį, jų vietą užimti. Gi naujoji karta, jauni, visiškai nesijodamieji lietuvių milijoniniu fondu. Nors, žinoma, tas milijonas labai sunkiai sekasi surinkti.

Lietuvių Fondo "tėveliai" perėmė metais paskyrę lietuvių žurnalams tris tūkstančius dolerių iš L. F. "kišenės", kad jie savo šmaikščia plunksna padėtų kaip nors LF reklamuoti, išgarsinti jo pastangas ir geras norus, padėtų kaip nors surinkti tą nelemtą milijoną.

Pav. 1: ... "Stakai kils!... Jau matosi švieselė stakų biržos tunelyje"... V. Rm. ("Draugas", 1974 m.).

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Sidlauskio knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos ir krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapočinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie leidžiantį Lietuvai, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSEDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunistų klastingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kurašis, MAGIŠKŲJU KLIMU | VILNIU. Kelionės | Lietuva įspūdiškai iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kurašis, KELIONĖ | ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastabumų neapgauna turistų ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Žemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Žemaitis, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARASTĖJĖ. 84 psl. Kaina \$1.50.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami.

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

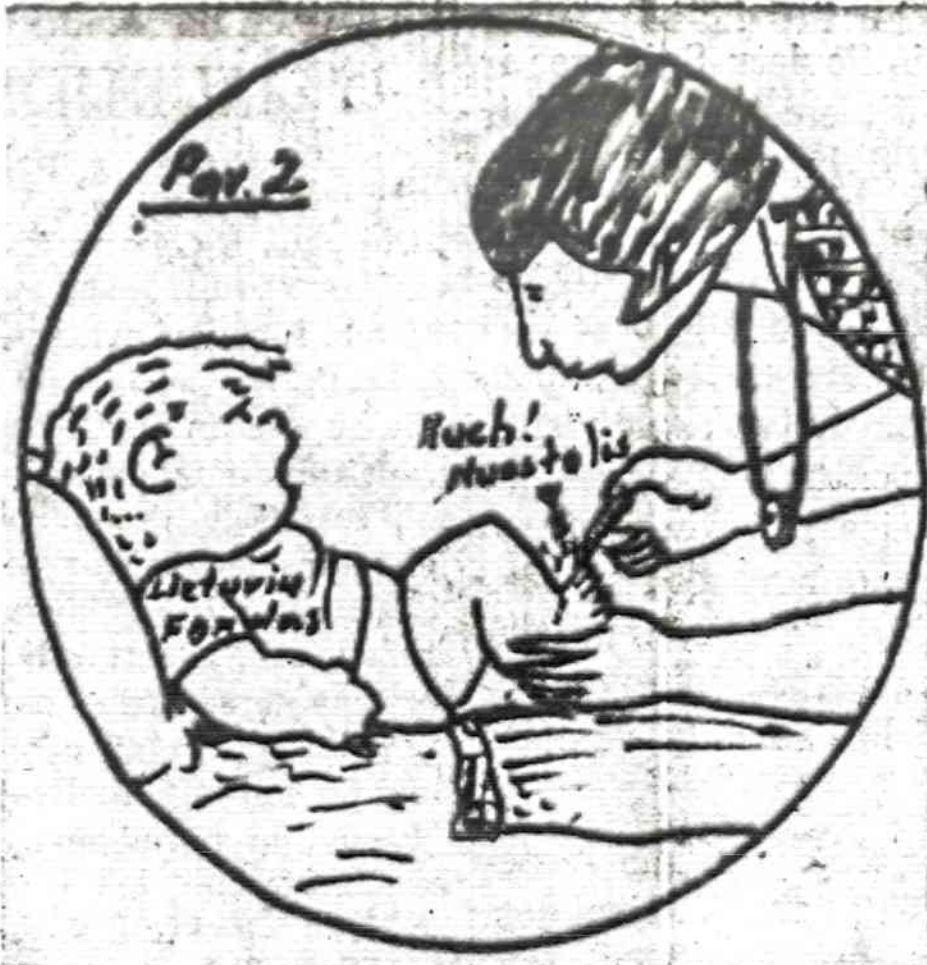
Persiluntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knyga galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Pav. 2: ... "Lietuvių Fondas yra geros rankos, nuosirdžių idealistų, ir jais bei pačiu fondu galime visiškai pasitikėti... Jis rūpestingai tvarkomas, uoliai ugdomas ir juo turime pasitikėti"... J. Pr. ("Draugas", 1974 m. spalio mėn. 4 d.).

reikia remti. Į ateitį, — toliau rašoma, — reikia žvelgti villingai, nes "Chicago Tribune" finansinis patarėjas, kuris išpranašavo šį akcijų kritimą, kartu skelbė, kad jos vėl pakils.

Kagi, negi prieštarauti tokiems žurnalistų tvirtinimams ir smerkti tokią lietuviškai patriotine įstaigą, kaip L. Fondas, kuris tik "asaras" tėra surinkęs iš lietuvių, sunkiai uždirbančių dolerių. Tenka tik priartinti, juo labiau, kad, pasak straipsnio autorius, "fondo investavimai saugūs".

Vis dėlto, kad ir fondo investavimai saugūs, kad ir į "ateitį reikia žiūrėti blaiviai", norėtusi atkreipti dėmesį į faktorių, kuriuos fondo "tėveliai", atrodo, praleidžia, o žurnalistas nutyli. Tie faktoriai, tačiau, šandien stipriai ir neigiamai veikia biržą. Tai, būtent, ne tiek vidaus, kiek bendra užsienio politinė — ekonominė padėtis.

Kas svarbiausia, jog šandieną dar nesimato ir neatrodo, kad tie užsienio faktoriai pakryptų į gerąją pusę. O tie faktoriai štai kokie:

1. Infliaciją užsienyje žengia daug didesniu tempu, negu JAV. Kaikuriuose užsienio valstybėse infliacija siekia 20 — 30% ir vis kyla.

2. Bedarbių skaičius nuolat didėja. Pavyzdžiui, Illinois valstybėje siekia netoli 6%, Georgia valstybėje net 11 — 15%. Vakarų Vokietijoje, kur darbininkų buvo trūkumas ir šimtais tūkstančių užsienio darbininkų gaudavo darbo, šandien jinau turi jau daugiau 400 tūkstančių bedarbių. Anglijoje, Italijoje ir kitur ta pati padėtis — bedarbė.

3. Italija yra jau subankrutavusi ekonominiškai ir politiniškai. Ją palaiko tik bendrosios rinkos neribotas kreditas. Pav. 3). Yra davinų, kad Italijoje perims valdžią komunistų partija. Anglija artinasi prie bankroto ir vidaus netikrumo. Portugalijoje jau reikišiai revoliucija. Ne tik alyvos kainos keliamos, bet ir karu grasinama.

4. Vakarų Vokietijoje, kur kadaise nebuvo infliacijos ir kainos buvo pastovios, šandieną ir pas ją reikišiai infliacija, kainos didėja, bedarbių skaičius kyla. Kaip Rytų Vokie-

savo vertėje. Kaip žinia, jo vertė remiasi tarptautinėmis sutartimis ir gaminių kiekiu bei jų mainais. Gaminių mainai bei užsienio prekyba neša milijonus nuostolių. Dolerių pasaulio rinkoje prieš porą metų buvo apie 40 bilijonų, o šandien jį jau yra apie 100 bilijonų ir tas kiekis sparčiai didėja. Valstybės išdais turi bilijonus nedatekliaus ir jįsai jau yra 500 bilijonų skoloje.

7. Ir taip, jei pažvelgsime Azijos, Afrikos ir Pietų Amerikos ekonominiškai — politinį gyvenimą, — rasime tuos pačius ekonominius reiškinius, tuos pačius, kaip ir kitur pasaulyje, sunkumus, pasidytus pagrindinio bandolėrų teroristinių veiksmis. Jau minėtas komunistų laikraštis "Das Volk", 1974 m. rugpjūčio mėn. 9 d. džiaugdamasis rašo: "Kapitalizmas jau seniai yra savo paskutinėje aukštumos stadijoje. Važiavimas į slėnį bus vis greitesnis".

Žinoma, dar nesu į pesimizmo bedugnę kritęs. Jei komunistai neigiamai rašo, tai dar nereikiška, kad viskas neigiamoje padėtyje ir pasiliks. Dailinai, kad ir abejojant, reik sutikti su žurnalistų išvedžiojimai, jog stakai pašoks aukštyn. Juk visi žinome, kad ekonominis gyvenimas lekia zigzagais: čia pakyla, čia vėl nusileidžia. Bet kaip aukštai jie pakils arba kaip ilgai jie liks taip žemai nustumę?

Nesu finansinis patarėjas ir negaliu lygintis su "Chicago Tribune" "pranašu", tačiau esu nuomonės, kad stakų pašokėjimas neįvyks greitai ir ji-

B. Aleksaitės rečitalis

Praėjusį sekmadienį, nežūrindami lietingos popietės, Jaunimo Centro didžioji salė buvo pilna dainos mėgėjų. Margučio radijo klausytojų ir rėmėjų atėjusių pasiklausyti įdomios dainininkės koncerto.

Birutė Ona Aleksaitė yra gimiusi Lenkijoje, Seinų apskrityje Barbiškių kaime, kuris yra visai lietuviškas. Iš tėvų paveldėjusi dainos meilę, Aleksaitė lankė Baltstogėje mokytojų instituto muzikos pedagogikos skyrių, vėliau mokėsi Varšuvos konservatorijoje, o atvykusi Ameriką tobulino savo balsą Bostono muzikos kolegijoje.

Šiltai čikagiečių sutikta solistė Aleksaitė greit pametė savo pirmųjų dainų įtampimo varžtus, pasijuto laisvesnė, šiltesnė ir kompetetingai atliko nelengvą 23 dainų rečitalio programą.

Pirmoje programos dalyje solistė padainavo septynias Mocarto, Sumano, Suberto, Debussy ir Verdi dainas — arijas, jų tarpe čikagai žinomos Verdi operos "Likimo galios" Leonoros arija. Po pertraukos solistė dainavo lietuviškai, kur pasitaisė ir jos dikcija. Šešioliokoje dainų buvo Banaičio,

sai bus trumpas. Čia ir kyla abejonė, ar L. Fondo "tėveliai" sugebės pasinaudoti stakų pakilimo momentu? Ar jie mokės nušokti nuo stakų viršūnės neišsilaus antros kojos?...

pagyvėjo solistės laikysena, rankų išraiškingumas. Neabejotinai, kad solistė turi puikią klausą ir dėkingą medžiagą, kuri jos jaunystėje padės jai toli nueiti pažangos ir tobulėjimo keliu.

Darius Lapinskas nebuvo tik akompanuotojas, bet įsijausdamas į kiekvieną kūrinį, tapo esminiu koncerto dalyviu, jo gyvu pajavirintoju.

Margučio radijo vadovybė ir šį kartą neapylė čikagos muzikos mėgėjų suruošdama įdomų ir visokeriopai nusisekusį vakarą.

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRASTĮ "NAUJIENAS"

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuolė bet kokią knygų spintą ar lentyną.

K. Bielinis, PENKTIJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl.	\$6.00
Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įrišta, 431 psl.	\$7.50
Prof. Vaclo. Biržiška, SENUJU LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00, II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl.	\$5.50
Kipras Bielinis, GANA TO JUNGŲ, 492 psl., minkštais viršeliais.	\$5.00
Juozas Liūdžiū, RAŠTAI, 250 psl.	\$3.00
P. Liūdžiūviene, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIŪDŽIŲ, 88 psl.	\$1.00
Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 psl.	\$3.00
M. Gudelis, POVLAS MILERIS, biografijos bruožai 232 puslapiai	\$3.00

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

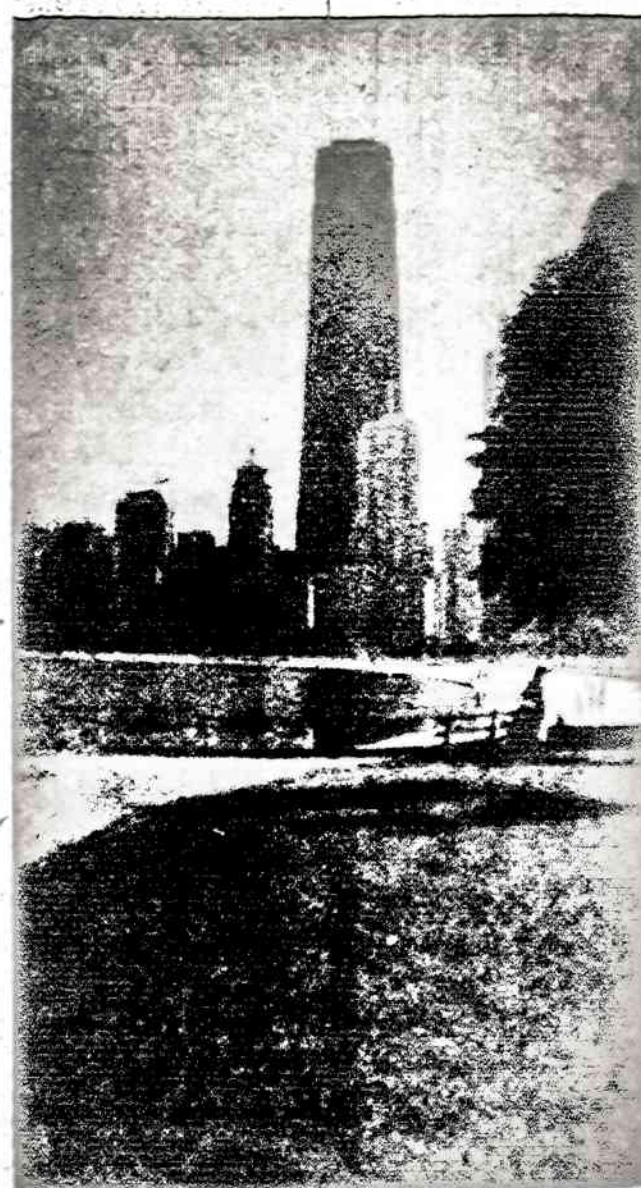
YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykę lietuvis galėtų žinoti ar vasaros pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžius kiekvieną, kas ji atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTONO RŪKO lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išveičių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%	PER ANNUM:
	\$5,000.00 OR MORE
	4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3070

Ištaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year. \$13.00 per six months. \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year. \$12.00 per six months. \$6.50 per three months. Canada \$24.04 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Užsienio:	
Metams	\$25.00
pusei metų	\$14.00
vienam mėnesiui	\$3.50
Kanadoje:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Užsienio:	
Metams	\$25.00
pusei metų	\$14.00
vienam mėnesiui	\$3.50
Naujienuose:	
Metams	\$25.00
pusei metų	\$14.00
vienam mėnesiui	\$3.50
Naujienuose eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Padėkime Marijai Jurgutienei išsilaisvinti

Muzikas Aloyzas Jurgutis išvyko iš rusų okupuotos Lietuvos, pabėgo iš komunistų valdomos Jugoslavijos, pasiekė Ameriką ir apsigyveno Chicagoje. Balso pirminkė Marija Rudienė buvo atvedusi naujai atvykusį lietuvį į Amerikos Lietuvių Kongresą, kurio sveikinimą girdėjo iš visos Amerikos lietuvių kolonijų suvažiavusių atstovų. Praeitą savaitę Jurgutis Lietuvių Spaudos Klubu suruoštoje konferencijoje atsakinėjo į įvairiausių klausimus. Pokalbis buvo labai gyvas, daugelis patyrė naujų žinių apie lietuvių gyvenimą ir jaunimo nuotakas gimtiniame krašte.

Muzikas Jurgutis yra Amerikoje, bet jo žmona Marija ir jūdvių 11 metų dukrelė Daina yra likusios rusų pavertoje Lietuvoje. Jurgučiai sudarė gražią šeimą, jauna pora turėjo dideles viltis ateičiai, bet pagrindinių žmogaus teisių mindžiojimas, politinis ir kultūrinis krašto gyventojų persekiojimas, darbo žmonių apgaulinėjimas ir nuolatinis pasityčiojimas viltis ateičiai aptemdė ir privertė Jurgutį ieškoti laimės laisvame pasaulyje. Jurgutis, būdamas geras muzikas, pramokęs kalbos, tikisi sau duoną Amerikoje užsidirbti, bet jis nori, kad kartu su juo laisvajame pasaulyje gyventų ir jo žmona su dukrele.

Marija Jurgutienė, patyrusi, kad jos vyras pasiekė Ameriką ir gavo teisę šiam krašte laisvai apsigyventi ir dirbti, paprašė sovietų valdžią, kad leistų jai ir josios dukrai išvažiuoti iš "tarybinės" Lietuvos ir Sovietų Sąjungos. Jurgutienė turi teisę išvažiuoti ir užsienius. Vykti iš vieno krašto į kitą yra viena pagrindinių žmogaus teisių. Sovietų valdžia pripažino Jungtinių Tautų priimtą pagrindinių žmogaus teisių deklaraciją. Sovietų Sąjungos atstovai Jungtinėse Tautose pasirašė tą nuostatą, bet sovietų valdžia to nuostato netaiko Sovietų Sąjungos gyventojams. Sovietų policija pasinaudoja šiuo įstatymu kituose kraštuose, sovietų propagandistai reikalauja, kad tie nuostatai būtų taikomi kituose kraštuose, bet kai reikals liečia pačios Sovietų Sąjungos piliečius, tai šių nuostatų netaiko. Jeigu kurioje tarptautinėje konferencijoje rusams primenamos pagrindinės žmogaus teisės, tai sovietų atstovas išsikeičia ir pastebi, jog tai yra kišimasis į kitos valstybės vidaus reikalus.

Marija Jurgutienė, savo ir savo dukters vardu pasiuntė Nikolajui Podgornui, Sovietų Sąjungos aukščiausi-

sios tarybos prezidiumo pirmininkui, prašymą, kad išleistų ją ir josios dukrą išvykti iš Sovietų Sąjungos ir apsigyventi kartu su josios vyru. Ji neaiškino, kodėl ir kaip josios vyras pabėgo iš Sovietų Sąjungos, bet ji tik-tai prašo ir ją išleisti. Sovietų valdžia, prisilaikydama tarptautinių nuostatų, turėtų Jurgutienei išleisti. Jurgučiai nepadarė jokio nusikaltimo. Jurgutis turėjo ir turi teisę išvykti ir užsienį. Nusikaltimus darė sovietų valdžia, neleidama Jurgučiai išvykti ir užsienį ir ten apsigyventi. Sovietų valdžia, pasizadėjusi respektuoti pagrindines žmogaus teises, neturėjo teisės pačios Rusijos gyventojams uždrausti išvažiuoti ir užsienius, dar mažesnės josios teisės neleisti lietuviams išvažiuoti. Jurgutis, matydamas, kad okupantas laužo jo teises ir nusikalsta tarptautiniams įstatymams, išvyko ir užsienį be sovietų valdžios žinios ir be leidimo.

Jurgutienė taip pat nesulaužė jokio įstatymo ir nepadare jokio nusikaltimo darbo. Ji panorė pasinaudoti pagrindinėmis žmogaus teisėmis ir išvykti ir užsienį, kad galėtų gyventi kartu su savo vyru. Sovietų valdžia neturi jokios teisės uždrausti jai išvykti ir užsienį. Bet iki šio meto jos neįleidžia. Ne tik neįleidžia, bet jau pradėjo ją persekioti. Josios vyras jai yra parašęs didoką pluoštą laišku, bet iki šios dienos ji nei vieno laiško negavo. Sovietų policija jau pranešė, kad josios laiškas yra "pridėti prie bylos". Kuriam galui juos dėti prie bylos — taip pat neaišku. Šiuo atveju didžiausiu nusikaltėliu yra sovietų valdžia. Ji laužo tarptautinius pašto įstatymus. Sovietų valdžia, pasirašydama tarptautinį pašto įstatymą, yra pasizadėjusi Rusijoje gyvenantiems žmonėms įteikti siunčiamus laiškus. Muziko Jurgučio siunčiamų laišku žmonai ji neatiduoda, bet "sega prie bylos", o bylą jam nori iškelti už nelegalų pabėgimą iš Sovietų Sąjungos. Sovietų valdžia neturi teisės tai daryti. Ateis laikas, kai sovietų valdžios atsakingi pareigūnai bus traukiami teisman už šiuos nusikaltimus.

Muzikas Jurgutis kreipėsi į kelias Amerikos lietuvių organizacijas, prašydamas pagalbos žmonai ir dukrai iš Lietuvos atsigabenti. Jis kreipėsi į Amerikos Lietuvių Tarybą, į Bendrą Amerikos Lietuvių Fondą, į Lietuvių Moterų Klubų Federaciją ir kitas organizacijas. Šiuo organizacijų atstovai privalo prašyti Valstybės Departamentą, senato ir atstovų rūmų narius, kad būtų reikalaujama išleisti Jurgučius iš Sovietų Sąjungos. Lietuviškos organizacijos ir pavieni asmenys turėtų kreiptis į viršuje paminėtas įstaigas ir prašyti, kad išleistų Jurgutienei ir josios dukrą.

Jeigu Sovietų Sąjungos valdžia būtų žmonių rinkta, tai jai nereikėtų žmonių bijoti. Jai nereikėtų persekioti kitaip galvojančių lietuvių, kitaip tikinčių piliečių. Ji galėtų ne tik išleisti, bet leistų ir sugrįžti tiems, kurie nenorėtų gyventi laisvajame pasaulyje. Dabar sovietų valdžios žmonės savo šešėlio bijo. Jie net Solženicyną išsiuntė ir užsienį, kad jis patiem rusams neprimintų tuos žiaurios valdymo metodus, kuriais valdžią pagrobusi grupė naudoja toje valdžioje išsilaikyti. Maža grupelė laužo pagrindinius žmogaus įstatymus, kad ji galėtų valdyti milijonus žmonių, o lietuviai, jėga prijungti prie Sovietų Sąjungos, turi nuo to kentėti. Jurgutienei jau atleido iš darbo ir neduoda jai vyro laišku. Bet ji yra pasiryžusi visus okupanto pasityčiojimus ir persekiojimus pakelti, kad tik tai būtų leista išvažiuoti iš "tarybinės" Lietuvos.

Atrodo, kad Sovietų Sąjungos valdytojai bijo tarptautinio spaudimo. Jiems būtinai reikalinga Amerikos parama pramonei pakelti. Jeigu bus daromas didesnis

Liudijimas tiesos iš okup. Lietuvos (2)

LIUDIJIMO TRUKDYMAS

P. STRAVINSKAS

Chicago Lietuvių Spaudos Klubas, kviesdamas atbėgusį iš okup. Lietuvos mūsų paskiausiai egzila Aloyzą Jurgutį vieto lietuvių susirinkime padaryti pranešimą apie dabartinę padėtį sovietinių despotų valdomoje mūsų tėvynėje ir atsakyti į susirinkusių lietuvių klausimus, kaip Lietuvos lietuviai išgyvena tą sovietinę okupaciją, Aloyzą Jurgutį laikė šandienės tikrovės liudytoju.

Liudytojo parodymai, tiek duodami teisme, tiek ir už teismo sienų, turi būti laisvi, niekieno netrukdomi. Liudijimas po prievarta arba prievartos sutrukdymas, dėl prievartos ne visas duotas nepasitarnauja tiesai išaiškinti.

Todėl aš, šiuo metu einas Chicago Lietuvių Spaudos Klubu pirminkio pareigas, kviesdamas Aloyzą Jurgutį padaryti visuomenės susirinkime savo pranešimą ir atsakyti į susirinkusių lietuvių klausimus apie dabartinį lietuvių gyvenimą okup. Lietuvoje, jam pastebėjau, kad jis yra laisvas liudyti susirinkime tai, ką žino, kad dėl to jis turi klausyti tikrai savo sąžinės.

Man ir visai Klubu Valdybai norėjosi, kad Aloyzas Jurgutis susirinkime taip objektyviai, nešališkai, klausydamas tikrai savo sąžinės, paliudytų ne tik išoriškai matomus dalykus, faktus, bet ir Lietuvos lietuvių išgyvenimus bei nuomones tais klausimais, kuriais mes čia išsivijoje nesutariame.

Vienas toks mūsų nesutarimo objektas, bent čia Chicagoje, yra S. Jonynienės redaguojama ir J. A. V. LB Švietimo Tarybos išleista mūsų liuanistinės mokyklos mokiniams skaitinių knygelė "Tėvų nameliai brangūs". Dėl jos jau senai ginčijamasi, ir ji kaip kurių mūsų liuanistinių mokyklų atmetta, tiek dėl savo nevykusio, Lietuvai (jos neprikla. gyvenimą) išnokinančio teksto, tiek ir dėl tokių pat joje esančių vaizdinių. Man atrodė, kad būtų labai gerai davus Aloyzui Jurgutį žodį, kuriuo jis pasisakytų dėl tos knygelės šaukiamajame susirinkime. Tą aš jam ir pasiūliau, dar prieš susirinkimą. Jis mielai sutiko ir, pats nusipirko tą knygelę ("Draugai", psl. 52 ir 53 ir t. t.), o jau III-me tome, kaip rodo citatos, jį aukština.

Ne vien dėl Smetonos Raštikio tomai pilni prieštaravimų, bet ir dėl kitų asmenų bei darbų. I-me tome Raštikis apie gen. Kazį Musteikį, kaip apie Karo mokyklos viršininką, rašo: "Generalinio štabo Akademija jis buvo baigęs Belgijoje. Tai buvo labai sąžiningas ir kruopštus karininkas, kaip vėliau praktika parodė, paskyrimas buvo gana vykęs. Pulkininko Musteikio teigiamos savybės buvo labai naudingos Karo mokyklai" (Raštikis, I-as t., psl. 319, 1956), o III-me tome 1972 m. Raštikis, pritardamas cituoja lt. K. Sadausko nuomonę, paskelbtą "Karyje" kap. Vaičieliūno (Nr. 6, 1967) ir rašo, kad Musteikis buvo netikęs Karo mokyklos viršininkas, sugrįkęs jos discipliną: "Ne kiekvienas kunigas tinka būti rektorium, ne kiekvienas karininkas tinka būti karo mokyklos viršininku" (R., III t. psl. 83). Ir drausmė Karo mokykloje buvo atstatyta, kaip jai pradėjus vadovauti Gen. št. pulk. J. Juodišius" (ib. psl. 83). Taigi tas pats asmuo vienu laiku tose pačiose pareigose gali būti geras, o jau kitu laiku — niekam netinkamas, — priklauso nuo to momento, koks Raštikiui reikalingas.

Raštikis smarkiai plūsta kritikus (III-as t.) psl. 557), kam jie rašė, kad jis iškėlęs į Ministerių pirmininkus gen. J. Černių, nes "viskas tai buvo neteisybė ir tik pačių kritikų išgalvoti priekaištai prieš mane (ib.). Tačiau I-me tome Raštikis rašo: "Prie-

ALT Informacija

IVERTINA DR. K. BOBELO DARBA AZIJOJE

Senatorius J. Randolph atsiuntė Amerikos Lietuvių Tarybai laiską, kuriame pažymi, kad Altos pirm. dr. K. Bobelio kelionė Azijon ir pareikšimas tarptautiniame kongrese prieš komunistų agresiją, sušauktame Taiwane, buvo labai pramtingas, atskleidžiantis tikrąjį Amerikos Lietuvių Tarybos darbą.

Ten buvo pareikšta, kad laisvė tai plati galimybė melstis, keliauti, dirbti, išreikšti savo mintis, balsuoti, žodžiu, tai reikiama laisvė daryti sprendimus savo gyvenimo klausimais. Tokia laisvė reikšmė amerikiečiui, ir dėl to mes turime susirūpinti tais, kurie gyvena be šitokios laisvės. Tai pažymėjus, senatorius pabrėžia, kad turime pasišvesti aistringam pasiryžimui nešti laisvę lietuviams ir kitiems, kurie gyvena vergijos pantiuose.

LAISVĖS KUDIRKAI IR KITIEMS

Senatorius Jesse Helms kongrese pasidžiaugė, kad yra tvirtų vilių, jog Simas Kudirkas ir jo motina galės atvažiuoti į Ameriką. Toliau jis kalbėjo:

"Mūsų džiaugsmas negalės būti pilnas, mūsų kova nelaikytina laimėta, kol Sovietų Sąjungos emigracinė politika nebus pastoviai ir visuotina pakeista, suteikiant judėjimo laisvę kiekvienam, kuris tik norėtų išvykti iš kieto komunizmo glėbio.

Kol Sovietų Sąjunga savo gyventojus laikys uždarytus, ar terorą, ar mokesčiais, mes garsiai prieš tai kelsime balsą, prieš tą beprincipišką diktatorišką taktiką, kuri taip charakteringa Sovietų valdymo būdui".

DAUGELIS DOMISI LIETUVA

Į centrinę Amerikos Lietuvių Tarybos būstinę daugelis, ypač studentų, kreipiasi, ieškodami informaciją apie Lietuvą. Pastutiniu metu kreipėsi studentė K. Hobner iš Baltimorės, E. Koncevičiūtė iš Evanstono, G. Burns iš Central Islip, N. Y., ir eilė kitų.

Jas asmuo, jo pirmininkas, labai atsiprašau.

Mano ir visos Liet. Spaudos Klubu valdybos prašymas lietuvių tokio savo negero elgesio ateityje nepakartoti.

VARDYS IR ŠOVA APIE RAŠTIKIO ATSIMINIMUS

Rašo JONAS AUGUSTAITIS

2

Raštikis kaltina Smetoną apsilaidimu, pareigų neatlikimu, kad jis, kaip vyriausias visų ginkluotų pajėgų vadas, nesirūpino, nesirėngė priešintis rusų invazijai. Jis rašo: "Be pačios kariuomenės parengimo, Respublikos Prezidento ir Krašto Apsaugos ministerio (Musteikio, J. A.) tiesioginė pareiga buvo tuoj paruošti visą valstybinį aparatą gynybai ir eventualiai okupacijai". "Tuo tarpu bendra iniciatyva ir bendri konkretūs nurodymai turėjo išeiti iš Lietuvos vyriausybės ir iš Vyriausiojo ginkluotų pajėgų vado — Respublikos Prezidento". (Raštikis, psl. 528, III-as t.). Smetona to visko nepadarė, nesiruošė, apsilaido. Kitoje vietoje Raštikis, kritikuodamas Musteikio apsilaidimą, primena ir dar kartą ir Smetonos nesirūpinimą, kur Smetona pats savo Promemorijoje iš Rytprūsių (1940 m. liepos mėn.) sako: "Visoki eina-mieji reikalai, labai ir nelabai svarbūs, nusteibdavo šį pagrindinį valstybės reikalą (ruošti gintis, J. A.). Jis tada taip vis būdavo atidėliojamas rytdienai, nes vis dar rodydavosi, jog dar suspėsime" (Raštikio citata iš Smetonos Promemoria, psl. 368, III-as t.).

Po Klaipėdos krašto grąžinimo Reichui

(1939 m. III. 23 d.), kaip Raštikis rašo, krašto nuotakos buvo labai blogos ir Smetona nieko nedarė, kad tas nuotakas pagerintų, ev. tokiais atsitikimais pakeisti vyriausybę. Visuomenė nerimavo. Raštikis, tą matydamas, važiuoja pas Prezidentą ir siūlo pakeisti vyriausybę. Smetona porą kartų atsisakinėja, neturi kandidatų. Raštikis tada, pasiėmęs Krašto Apsaugos ministerį gen. K. Musteikį, vėl važiuoja pas Smetoną ir "kariuomenės vadovybės vardu" prašo sudaryti naują vyriausybę. Musteikis pasiūlė Raštikiui į ministerių pirmininką, o jam atsisakius, buvo sutarta iškviesti gen. Joną Černių, štabo viršininką ir jam atvykus, jis sutiko sudaryti ministerių kabinetą. Černius sudarė keturių generolų kabinetą — jis pats, Sukkus, Skučas, Musteikis — su civiliais, iš kurių keturi buvo opozicijos atstovai (1939. III. 28 — 1939. XI. 20). "Tą patį vakarą, rašo Raštikis, pasakiau per radiją kalbą, ramindamas visuomenę ir, be kitko, pranešdamas, kad jau sudaroma nauja ministerių taryba ir kad šį kartą Respublikos Prezidentas yra sutikęs, kad vyriausybė būtų sudaryta plačia politine baze".

Paskelbus Černiaus kabinetą, rašo Raštikis: "Kraštas ramus. Nuotakos pasikeitė ir pasitaisė". "Kariuomenės vadui pasipylė iš visur daug sveikinimų bei padėkos telegramų ir laišku". (Raštikis, psl. 552 — 557, I-as tomas). Taigi, pagal Raštikį (ir Vardį) jis pats turėjęs įsikišti į "didžiosios tautos asmenybės, į prityrusio po-

litiko reikalus ir taisyti jo neveiklą, apsilaidimus... (Be to, čia Raštikis pats pasirodo, kaip jis kišosi į politiką, į Prezidento reikalus, ką jis pats kitoje vietoje jau pa-neigia).

Didelis Raštikio su Smetona konfliktas įvyko sudarinėjant Antano Merkio vyriausybę 1939 m. lapkričio mėn. Kai Smetona per pasitarimą, kuriame buvo Musteikis ir Raštikis, pasakė, kad Ministerių pirmininku ir Krašto Apsaugos ministru skiriamas Merkys, Raštikis tam labai aktingai pasipriešino Smetonai, nieku būdu nenorėjo nusileisti ir, svarbiausia, priimti Krašto Apsaugos ministeriu Merkį. Smetona tada susijaudinęs pasakė: "Arba aš, arba kariuomenės vadas. Arba kariuomenės vadas sudaro vyriausybę, arba aš atsistatydinu" (psl. 631 I tomas) Raštikis atsisakė sudaryti vyriausybę ultimatumu nepriėmė. Smetonos pasiūlymą jis vadina ultimatumu kariuomenės vadui, kurį, kaip nepritarimą Smetonai, smulkiai aprašo pirmame savo atsiminimų tome (631 — 636 psl.).

Bendrai, ką rašo Raštikis, rimtai negalima imti. Jis vienoje vietoje vertina Smetoną, kaip prityrusį politiką, kitur tam "prityrusiam politikui" prieštarauja ir kariuomenės vardu priverčia keisti vyriausybę — priimti Černių ministerių pirmininku. Taip, kaip jam reikia, kaip jam tuo momentu geriau išeina. I-me ir II-me atsiminimų tomuose labai nuvertina Smeto-

na, ypač II-me (psl. 52 ir 53 ir t. t.), o jau III-me tome, kaip rodo citatos, jį aukština. Ne vien dėl Smetonos Raštikio tomai pilni prieštaravimų, bet ir dėl kitų asmenų bei darbų. I-me tome Raštikis apie gen. Kazį Musteikį, kaip apie Karo mokyklos viršininką, rašo: "Generalinio štabo Akademija jis buvo baigęs Belgijoje. Tai buvo labai sąžiningas ir kruopštus karininkas, kaip vėliau praktika parodė, paskyrimas buvo gana vykęs. Pulkininko Musteikio teigiamos savybės buvo labai naudingos Karo mokyklai" (Raštikis, I-as t., psl. 319, 1956), o III-me tome 1972 m. Raštikis, pritardamas cituoja lt. K. Sadausko nuomonę, paskelbtą "Karyje" kap. Vaičieliūno (Nr. 6, 1967) ir rašo, kad Musteikis buvo netikęs Karo mokyklos viršininkas, sugrįkęs jos discipliną: "Ne kiekvienas kunigas tinka būti rektorium, ne kiekvienas karininkas tinka būti karo mokyklos viršininku" (R., III t. psl. 83). Ir drausmė Karo mokykloje buvo atstatyta, kaip jai pradėjus vadovauti Gen. št. pulk. J. Juodišius" (ib. psl. 83). Taigi tas pats asmuo vienu laiku tose pačiose pareigose gali būti geras, o jau kitu laiku — niekam netinkamas, — priklauso nuo to momento, koks Raštikiui reikalingas.

Raštikis smarkiai plūsta kritikus (III-as t.) psl. 557), kam jie rašė, kad jis iškėlęs į Ministerių pirmininkus gen. J. Černių, nes "viskas tai buvo neteisybė ir tik pačių kritikų išgalvoti priekaištai prieš mane (ib.). Tačiau I-me tome Raštikis rašo: "Prie-

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį

"NAUJIENAS"

Jos visad rašo

TEISYBĖ

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKI, AUSI, NOSIES
IR GERKLIS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antrasis ofisas —
8007 WEST 63rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500

Prima liguos pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
360 SUMMIT STREET
ROUTE 38, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
3424 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais ir penktadieniais 1-5 val.,
trečiadieniais ir šeštadieniais 8-3 val.

ir seštat. tiktai susitarus.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius.
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.

Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 8 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.

Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
8256 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.

Ofiso telefon.: 776-2880
Naujas rez. telefon.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį 9-12 val. vak. šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefon.: HEMlock 4-2123
Rezid. telefon.: Gibson 8-6195

Prima liguos pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon.: HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefon.: GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

FORESTS CAN'T

FIGHT FIRES

Our wildlife has no defense
against the careless use of fire.
So please follow Smokey's ABC's:
Always hold matches till cold.
Be sure to douse all campfires,
stir the ashes, and drown
them again. Crush all
smoking dead ends.

Please! Only YOU can
prevent forest fires

Forest fires hurt
our forest friends

Our wildlife has no defense
against the careless use of fire.
So please follow Smokey's ABC's:
Always hold matches till cold.
Be sure to douse all campfires,
stir the ashes, and drown
them again. Crush all
smoking dead ends.

Please! Only YOU can
prevent forest fires

Forest fires hurt
our forest friends

Our wildlife has no defense
against the careless use of fire.
So please follow Smokey's ABC's:
Always hold matches till cold.
Be sure to douse all campfires,
stir the ashes, and drown
them again. Crush all
smoking dead ends.

Please! Only YOU can
prevent forest fires

Forest fires hurt
our forest friends

Our wildlife has no defense
against the careless use of fire.
So please follow Smokey's ABC's:
Always hold matches till cold.
Be sure to douse all campfires,
stir the ashes, and drown
them again. Crush all
smoking dead ends.

Please! Only YOU can
prevent forest fires

Forest fires hurt
our forest friends

Our wildlife has no defense
against the careless use of fire.
So please follow Smokey's ABC's:
Always hold matches till cold.
Be sure to douse all campfires,
stir the ashes, and drown
them again. Crush all
smoking dead ends.

Please! Only YOU can
prevent forest fires

Forest fires hurt
our forest friends

Our wildlife has no defense
against the careless use of fire.
So please follow Smokey's ABC's:
Always hold matches till cold.
Be sure to douse all campfires,
stir the ashes, and drown
them again. Crush all
smoking dead ends.

Please! Only YOU can
prevent forest fires

LIETUVOS MIŠKAI IR JŲ RŪŠYS

(Iš Antano Rukūžos knygelės: "Lietuvos miškai ir jų rūšys")

(Tęsinys)

Baudžiavą panaikinus, netekę
neapmokamos jėgos, savo išlai-
doms padengti dvarininkai lėšų
glaudavo, parduodami miškai ir,
visų pirma, ąžuolus. Taigi dau-
guma Lietuvos ąžuolynų išnai-
kinta dar prieš nepriklausomy-
bės atgavimą. Atgavus nepri-
klausomybę, Lietuvos miškuose
nedaug ąžuolynų berasta. Miškų
Departamento statistikos duo-
menimis 1937 m. Lietuvoje bu-
vo 9839 ha., arba vos 1.3% visų
miškų ploto. Geriausiai ir bran-
giausieji ąžuolynai yra pietu-
rytų Lietuvoje. Stakliškės, Jiez-
no, Kalesnykų, Dušnių, Var-
čios, Butrimonių miškuose auga
minkštą medieną turis, fanerai
gaminti tinkamas ąžuolas. Dide-
lis ąžuolynų ruožas eina per Jiez-
ną, Aukštadvarį, Kaišiadorius,
Vievį, Kauną, Ukmergę, Taurie-

nus, Siesikus, Žeimius, Pagirį,
Vadoklius, Raguvą, Panevėžį, Pu-
šalotą, Joniškėlį, Švobiškį, Gru-
žius, Joniškį ligi Latvijos sienos.
Nemažai ąžuolynų dar yra Du-
bysos ir Ventos baseinuose.

Ąžuolynai užima turtingiau-
sius molio ir priemolio gerai drėg-
nuotus dirvožemius su kalkių prie-
maiša. Lietuvoje ąžuolai sudar-
o tris pagrindines bendrijas, ar-
ba ąžuolų medynų tipus.

6. ąžuolynas su egle — quercetum picetosum

Sis tipas užima didžiausią
ąžuolynų plotą. Šio tipo ąžuol-
ynai yra beveik visos Zemaiti-
jos ir Kauno-Kaišiadorių-Turžė-
nų bei Rumiškės ąžuolynai. Sis
ąžuolynų tipas auga žemesnėse
vietose, kur kartais atsiranda
vandens perteklius, kur vanduo
išplauka kalkės ir gilesnius dir-
vožemio sluoksnius ir viršutinius
sluoksnius sujauria. Pajaurė-
jusių dirbų ąžuolas vengia ir jas
užleidžia eglei, pats palikdamas
iškilnesniuosius dirvožemius. Kan-
dangi šiame tipe eglių palydi
ąžuolai, tipas pavadintas Quer-
cetum picetosum.

7. ąžuolynas su klevu, liepa, obelimi ir kitais lapuočiais — quercetum fruticosum

Šio tipo miškų yra Taurėnų,
Siesikų, Raguvos, Žeiminių, Kre-
kenavos, Šėtos ir kituose miškuo-
se. Šis ąžuolynų tipas užima
kiek sausesnes, iškilnesnes vie-
tas, su geru molio dirvožemiu ir
storoku (5-10 cm.) humoso
sluoksniu. Miško traktas turin-
gas, jame vyrauja lazdynas (Co-
rulus avellana). Dėl savo turin-
gumo jis pavadintas Quercetum
fruticosum.

8. ąžuolynas su skroblu — quercetum caprinusum

Šis retas Lietuvoje ąžuolynų
tipas auga sausesnėse, karbonati-
nuose molio dirvožemiuose ir
užima aukščiausias vietas. Jo
plotas Lietuvoje ribotas ir su-
tinkamas Nemuno pakraščiuose.
Dažniausia tai medynai iš dve-
jų arų, pirmojoje ąžuolai, o ant-
rojoje skroblai. Kadangi šios
dvi ardos mažai tepraleidžia
šviesos, tai jų apačioje nėra po-
miško ir esti tik labai reta gy-
voji paklotė. Tikrai anksti pa-
vasarį žydi retoki vėdrynai ir
raktazolės (Primula). Iš gausi-
ai prikritusių lapų susidaro iki
5-6 cm. storio humoso sluoksnis.
Jaunam amžiuje skroblas grei-
čiau auga už ąžuolą ir jį deng-
damas, apsaugo nuo šalų, ku-
rios dažnai pavasariais kenkia
ąžuolo jauniems augliams. Loty-
niškai šis tipas vadinamas Quer-
cetum carpinosum.

9. Giria — piceetum quercetosum

Šis eglynų tipas užima gerė-
nius dirvožemius, pereinamus iš
molio į priemolį ir yra ąžuolyno

quercetum picetosum tipo tęsi-
nys. Kur tik ąžuolynas, dėl drėg-
mės pertekliaus ir dirvožemio
pajaurėjimo susidarydavo nepa-
lankios sąlygos, ten išsivyrav-
davo eglių ir sudarydavo miškų
medyną su žymia ąžuolo prie-
maiša, giria vadinama. Lietuvos
miškuose šis tipas plačiai išplitęs,
užimdamas lygias, slėnesnes vie-
tas, kur pavasariais atsiranda
teknių, vasarą išdžiūstančių.
Gyvoji paklotė gausinga, įvai-
ri. Žemakrūmių tarpe charakte-
ringa avietė ir gervuogė, o žoli-
nių augalų — jonažolė žemuo-
gė, pakalnūtė paprastoji ir įvai-
rūs varpiniai. Traką sudaro laz-
dynas, ieva, putinas, šunobelė,
šermukšnis, blindė ir baltalks-
nis. Šis eglynų tipas išplitęs
nuo Alytaus per Trakus, Kauną
ir toliau į šiaurvakarius, šiaurę
ir šiaurryčius iki Latvijos sienos
ir Baltijos jūros. Kadangi šita-
me tipe didelę priemaišą sudaro
ąžuolas, tai jis pavadintas Picee-
tum quercetosum.

10. Žalgiris — piceetum hylcomiosum

Šis eglynų tipas žalgiriu pava-
dintas dėl ištisos žaliųjų sama-
nų-hylcomium proliferum pa-
klotės. Vieta banguota įdubimais,
su šaltiniuotais upeliais. Dirvožemis
medžio šaknų paveltas, molis arba
priemolis iki 1.5 m. gylio. Humoso
sluoksnis storas, vietomis siekia 5 cm.
ir daugiau. Gyvoji paklotė su-
daryta iš žaliųjų samanų, o žemesnėse,
drėgnesnėse vietose at-
siranda jau Majanthemum bifolium,
Pirola spec., Oxalis acetosella.
Trakas iš šermukšnio, šal-
tekšnio, baltalksnio, retas. Vy-
raujančioji skritis eglių, su ne-
žymia beržų ir drebulės priemai-
ša. Medienos tūrio ir vertės at-
žvilgiu, turtingiausias medynas.
Vienas ha. pilno skalsumo 80 me-
tų medyno duoda iki 626 ktm. miško
medžiagos.

11. Rūkštągis — piceetum oxalidosum

Šis tipas savo pavadinimą ga-
vo dėl gausaus kiškiakopūčio
(oxalis acetosella) gyvojoje pa-
klotėje. Randamas smėlio ir prie-
smėlio dirvožemiuose, neuauk-
tuose pakankamos drėmės viedo-
se. Gyvoji paklotė iš oxalis acetosella,
hylcomium proliferum, Majanthemum
bifolium, anemone nemorosa, pirola (spec.). Idu-
bimuose ir aplamai drėgnesnėse
vietose atsiranda polytrichum
commune. humoso sluoksnis sie-
kia 5-6 cm. Trakas retas iš šal-
tekšnio, karklių ir baltalksnio. Su-
daro II-III boniteto medynus.
Vienas ha. pilno skalsumo me-
dyno duoda 409-515 ktm. me-
dienos.

12. Giriašilis — piceetum pinetosum

Šis eglynų tipas pavadintas
taip dėl pušių jame dalyvavimo.
Užima nelygias paviršiaus iškil-
lias vietas. Klonaiais iš šaltinių
sruvena vanduo. Dirvožemis —
priemolis, arba priemėlis, dažnai
su graužo priemaiša. Žemesnėse
ir drėgnesnėse vietose randa-
mas traidžemio (ortsteino)
sluoksnis. Aukštesnėse vietose
gyvoji paklotė kaip žalgirys, o
drėgnėse — auga paprastai,

šaltinė ir vėkšvos. Trakas kaip
žalgirys; be to, dar žalčiolenkis,
karklai, sausmedis. Kadangi
drėgmės ir dirvos sąlygos yra pa-
lankios eglei ir pušiai, tai tam
tikromis aplinkybėmis, pvz. po
plynų kirtimų, gaisrų, nusausi-
nimo, pušis gali pakeisti eglių ir
tuo būdu giriašilis gali virsti
šilagiriu. Šie du tipai tarp sa-
vęs lenktyniaudami dažnai vie-
nas kitą pakeičia. Giriašilis Lie-
tuvos sutinkamas visur, bet ne-
labai dažnas, sudaro II boniteto
medynus. Vienas ha 80 metų
nepaliesto skalsumo tokio me-
dyno gali išauginti iki 515 ktm.
medienos.

13. Paraisis — piceetum myrtillosum

Šio eglynų tipo lotyniskasis
vardas yra kilęs iš gausių jame
mėlynių (vassinium myrtillos).
Randamas slėnesnėse vietose,
kur dažnai sruvena rausvos spal-
vos vandens sruogos. Šiam egly-
nų tipui būdingas didesnis dir-
vožemio išplovimas ir jo sujaui-
rimas. Apatinis dirvožemio
sluoksnis dažnai baigiasi traid-
žemiu. Dirvožemio priemolio ar-
ba priemėlio. Negyvoji paklo-
tė storoka iki 10 cm. Be mėlynių
gyvoje paklotėje randama bruk-
nių (vaccinium vitis idea), gūž-
tė atžalinė (hylcomium prolife-
rum), mnijos (mnium spec.),
drėgnesnėse vietose lizdais at-
siranda gegužlinis (polytrichum
commune). Medynas — grynas
eglynas su nežymia beržų ir dre-
bulės priemaiša. Trakas iš šal-
tekšnio, blindės, karklių, negau-
singas ir menkas. Šis tipas su-
daro III boniteto medynus. Vien-
as ha. pilno skalsumo šio tipo
medynas per 80 metų išaugina
iki 409 ktm. medienos.

14. Raistas — piceetum sphagnosum

Šis eglynų tipas yra paraisčio
tęsinys, bet aptinkamas žemes-
nėse, užpelkėjusiose vietose ir
yra mažiau už jį našus. Dirvože-
mis sudarytas iš vandens nepre-
leidžiančio pajaurėjusio molio ar
šlyno. Ant priemolio ir prie-
smėlio, apatiniam dirvožemio
sluoksnyje atsiranda kietas, van-
dens nepraleidžiantis, rudas susi-
cementavęs sluoksnis — traid-
žemis. Paklotė lopais iš kiminių
(sphagnum) ir polytrichum
commune. Trakas negausus,
menko ūgio blindžių, šaltekšnio
ir karklių. Vyrauja eglių su juod-
alksniu ir drebulių priemaiša;
kai randama ir pušis su beržu.
Šis tipas nedažnas, jo plotas dėl
plačiai įvykdytos melioracijos
prieš II pasaulinį karą ypatin-
gai sumažėjo. Našumas nedide-
lis, IV-V boniteto. Vienas ha. 80
metų amžiuje, pilnam skalsumui
esant, gali išauginti iki 300 ktm.
medienos. Dėl gausingo kiminių
(sphagnum spec.) dalyvavimo
paklotėje, lotyniskasis šio tipo
pavadinimas yra piceetum sphag-
nosum.

(Bus daugiau)

FIGHT HEART DISEASE

GIVE HEART FUND

A. A. SUSAN POCIUS

Pagal tėvus McKeown

Gyv. 6320 So. Francisco Ave.

Mirė 1974 m. spalio mėn. 13 dieną, 555 val. ryto, sulaukusi 61
metų amžiaus. Gimusi Chicago, Illinois.
Paliko našludė: vyras Ignas, sūnus William Sullivan, marti Dee-
lan, 4 anūkai 2 seserys — Anne Ramsey ir Mary Oliver, sešers dukter
Shirley Blew ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Kūnas pašarvotas Petkaus-Marquette koplyčioje, 2533 West 71st
Street.
Ketvirtadienį, spalio 17 dieną 9:30 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į St. Rikos parapijos kapinaitį, o po gedulingą pamaldų bus
laidojama Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Susan Pocius giminės, draugai ir pažįstami, nuosirdžiai
kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavi-
mą ir atsisveikinti.

Našludė lieka:

Vyras, sūnus, anūkai, seserys, giminės

Laidotuvių Direktorius Donald A. Petkus. Tel. GR 6-2345.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI

KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Aš šviesa, atėjau į pasaulį, kad kiekvienas, kuris tiki į mane, ne-
pasiliktų tamsybėje". — Jono 12:46.

Pats Viešpats Jėzus ir šventoji dvasia yra bažnyčios šviesa ir jos vei-
kimu mes esame vedami į Tiesą. Apaštalas Petras sako, kad mes turime
jau labiau patikėtina pranašų žodį, ir jūs gerai darote kreipdami į jį dė-
mesį, lyg į kokį žiburį, šviečiantį tamsioje vietoje. (2r. 2 Petro 1:19).
Dar mes tebegyvename pasaulyje, tamsioje vietoje, todėl turime nuolat žiū-
rėti į pranašų parašytą žodį, kuris "šviečia vis aiškiau tobulai dienai be-
sirdinant". Dievo pranašas sako: "Tavo žodis yra žiburys mano kojai
ir šviesa mano takui". "Tavo paliepiamas žiburys ir tavo įstatymas šviesa".
Psalmė 119:105; Pat. 6:23.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite
nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-5

TRYs MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYs MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINŲ VISTA

REpublic 7-3600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicagos

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTĮ

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 65th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIVIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

5 — NAUJENOS, CHICAGO 4, ILL. — WEDNESDAY, OCTOBER 16, 1974

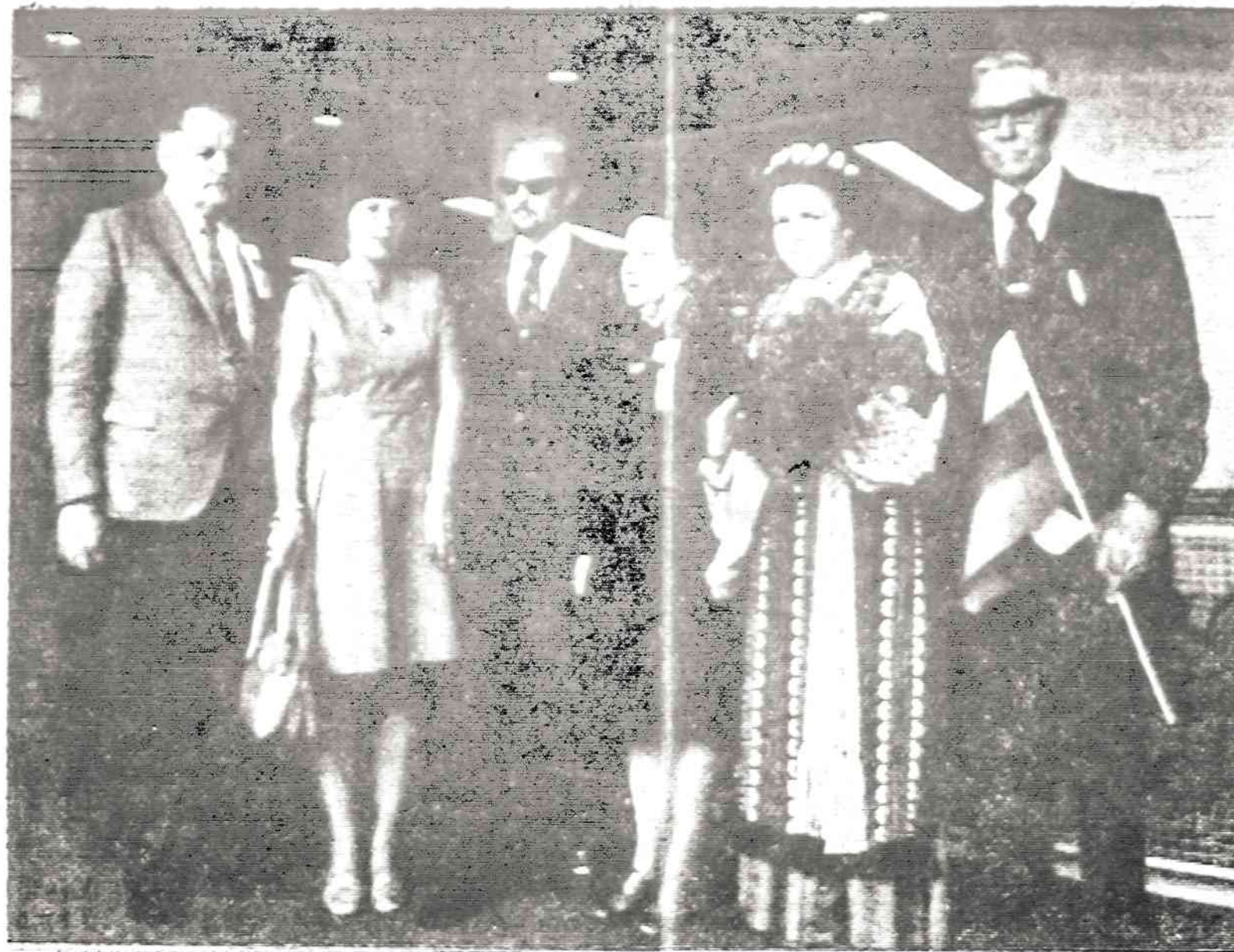
Atitaisomos istorinės klaidos ir skriaudos

Sionis dienomis pasirodė 10-ji ir dabar gyvena. Pačioj puslapių istorinė ir vertinga J. Venclovos studija "Prutėnai ir Rytų Galindai", gaunama "Naujienu" administracijoje, pasiuntus \$1 už knygą ir 25 c. už persiunčiamą.

Ši studija yra suskirstyta į skyrius: 1) Apie prutėnų (prūsų) vardą, 2) Senprūsiai priklauso lietuvių tautai, 3) Senoji prūsų teritorija, 1) Prutėnai (prūsai) buvo lietuvių tautos kiltis, 5) Senprūsiai kalbėjo lietuviškai bei lietuvių kalbos dialektu, 6) Prūsų kalbos paminklai?, 7) Iš tariamo prūsų kalbos lobyno, 8) Prūsų vardai, 9) Prūsų vietovardžiai, 10) Apie senprūsų papročius, 11) Prūsų rase, 12) Prie būgintų klaidos, 13) Apie ašėjus, 14) Kas tie baltai? 15) Lietuviški galindai prie Maskvos, 16) Galindai priklauso lietuvių tautai, 17) Galindų teritorija, 18) Galindai lietuvių kiltis, 19) Galindų vietovardžiai, 20) Kiti duomenys byloja galindų lietuviškumą, 21) Galindai suslavė-

Lig šiol mūsų istorikai baiminosi, kad prieš ko nepasakytų svetimieji. Taip teisingai mūsosius apibūdino A. Kizlaitis "Kas žlugdė ir žlugdo lietuvių tautą" (5 p.): "Dažnai tenka pastebėti lietuvių dvasiškų ir pasauliečių tarpe vergystės, nutautėjimo, uolaus pataikavimo, menkystės apraiškas santykiuose su svetimaisiais ir didelės ambicijos, neklaidingumo, šaltos arogancijos ir valdymo — santykiuose su savaisiais". Tačiau, J. Venclova, šio rašinio autorius, mėgina eiti tiesiu keliu, be svetimųjų įtaigojimo. Todėl ir jo prieitos išvados skiriasi nuo lig dabar aprašytos istorijos apie prūsus ir rytinius galindus.

Panaudojęs objektyvius istorinius šaltinius, autorius įrodė, jog pats "prūsų" vardas yra svetimųjų primestas, nes nėra jokių patikimesnių duomenų, kurie leistų tvirtinti, kad šis vardas atsiradęs tarp vietos gyventojų autochtonų. Visais požūriais palietęs savo pasirinktą objektą ir parėmęs gausiais istoriniais duomenimis, "Prutėnų ir rytų ga-

Tik ka atvykus iš okupuotos Lietuvos muziką prof. Alojz Jurgutį O'Hare aerodrome pasitiko: (iš kairės) Balso Čikagos apskrities pirmininkas — V. Šimkus; Balso direktorė — D. Bobeliene, muz. prof. Alojzas Jurgutis; Balso Centro Valdybos pirmininkė M. Rudienė, pasirūpinusi visais reikalingais dokumentais ir jo įkurdinimu Amerikoje; Balso Centro įstaigos sekretorė — Gr. Giedraitytė; Balso direktorius, 5-to skyr. pirmininkas ir nuosirdus Balso Centro talkininkas — J. Mackevičius. V. Noreikos foto

lindų" autorius visai pamatavai priejo išvados: "Sureziu-mavus aukščiau patiektus gausius istorinius faktus ir mokslo duomenis, gaunasi aiški išvada: senprūsiai niekuomet nebuvo atskira tauta ir neturėjo atskiros nuosavos kalbos, bet priklausė lietuvių tautai ir kalbėjo lietuvių kalba, tik kiek skirtinga tarpe, o taip pat turėjo tuos pačius papročius ir tikybą, kaip lietuvių" (19 p.). Šiuomi jis atitaiso skriaudas lietuvių tautos istorijai, kas liečia prutėnų lietuvišką kiltį, sugrąžindamas K. Būgos ir jo ištikimų pasekėjų sukurtą fantastinę doktriną, pataikaujančią svetimiesiems. Reiškia, norint pasiekti praieities tikrovę, nepakanka lingvistinio tyrinėjimo metodo, bet reikia pirmoj eilėj remtis istoriniais faktais ir naudotis kitų mokslų pagalba.

Ypač reikšminga, kad J. Venclova padarė taip vadina-mų prūsų kalbos paminklų nuodugną analizę ir kritiką. Ir panaudodamas tvirtus argumentus, sugriovė "prūsų" kalbos paminklų autentiškumą, nes, iš tikrųjų, negali apie juos būti rimtos kalbos, kadan-gi jie visi be jokios išimties buvo sudaryti svetimtaučiu, nemokėjusių gerai vietos gyventojų autochtonų kalbos su įvairiomis klaidomis.

Taip pat autorius padarė "baltų" vardo nuoseklų kritišką įvertinimą, pridamas aiškiai teisingos išvados, jog lietuvių kiltis dirbtinai primestas "baltų" vardas (Nesselmann, Būgos su jo pasekėjais ect.) neišlaiko jokios kritikos ir yra tik fikcija. Bešališki istoriniai šaltiniai nurodo, kad tiek prūsai, tiek latviai buvo lietuviškos kiltys ir kalbėjo lietuvių kalba bei lietuviškomis tarmėmis M. de Mechovia (16 amž.) tvirtino: Linguagium Lithuanicum est quatripartitum: primum linguagium est Jaszwingorum, alterum est Lithuanorum, tertium Pruthenorum, quaterium in Lotwa s. Lothi-hla ir kiti šaltiniai. O jei prūsai su latviais buvo lietuviškos kiltys, tai savaime aišku, kad nėra logiška lietuviškas kiltis vadinti pridėtinu dirbtinu vardu "baltais". Tad ir čia šios studijos autorius atitaiso didžiulę skriaudą lietuvių tautos istorijai.

Antrojo dalyje autorius kiek plačiau aprašo galindus prie Maskvos, įrodė, jog rytiniai galindai buvo lietuviška kiltis, kalbėjo lietuvių kalba, priklausė tai pačiai lietuvių rasei, turėjo su lietuvišiais tą pačią kultūrą ir dar ir dabar susilaukė ten gyvena.

Baigiant norisi pareikšti pagarbą lietuviškajam laikraščiui "Naujienu" kurios at-

spaudė ir išleido šią tikrai vertingą studiją "Prutėnai ir Rytų Galindai", nors ir nepelningą. Šiuo jos prisidėjo prie mūsų tautos praieities ūkanų praskleidimo. Gi tuo tarpu lietuvių marijonai leidžia tik pelningus leidinius, kad sukrovus dar vieną milijoną dolerių savo "bosui" generolui lenkui, vien jo prielankumui įsigyti. "Draugo" redaktoriai, ypač K. Bradūnas, vengia net talpinti iš lietuvių tautos praieities straipsnių, nes jis ir jie yra labai ištikimi savo "didžiojo dvasios vado" lenkpalaičio St. Šalkauskio nusstatytiems dėsniams, kurie žlugdo lietuvių tautinį sąmoningumą, kuo labiausiai džiaugiasi mūsų tautos amžini priešininkai. Vgt. Mačius

Boikotuoti arabus

Senatoriai (Walter Mondale (Minesotos demokratas) siūlo kad prezidento Fordo administracija pradėtų intensyviai derybas su Kanada, Meksika, Indonezija ir Venėzuela. Šios keturios šalys gamina produktus, kurie įveikia jėgą valstybės yra pajėgūs palaukti arabų sukeltą kelerio pa alyvos kainų pakilimą. Senatorių skatina nedelsiant pradėti derybas su Meksika, kur ką tik yra atrasta nafta.

Keturi negrai kandidatai į Chicago miesto merus

Ligi šiol buvusių keturių demokratų kandidatų į mero Daley vietą skaičius padaugėjo dar vienu kandidatu, būtent negre moterimi Brenza Perry, 28 metų amžiaus; ji yra atsiskyrusi nuo vyro, turi 9 metų amžiaus sūnų ir yra respublikonė. Bet jei vien miesto mero kėdę nesitenkina. Tuo pačiu metu ji kandidatuoja nuo 22-jo rinkiminio distrikto atstove į Illinoisaus seimą, pareikšdama, kad jei bus išrinkta atstove, tad ji merus nebekandidatuos.

Nuo demokratų kandidatai į miesto mero vietą iki šiol buvo 4 — aldermanas William Singer (43 apylinkės) ir trys negrai — ligšiolinis valstijos senatorius Richard Newhouse, advokatas Duke McNeil ir negrų bendruomenės veikėjas Edward Allen.

Ekspertas pranašauja kad infliacija mažės

Buvęs prie Niksono Amerikos kainų kontrolierius Jackson Grayson pareiškė tikįs, kad prezidento Fordo priešinfliacinė programa pasiseks, jeigu jai bus duota pakankamai laiko ir jei ji gaus reikalingą paramą iš Kongreso ir publikos.

Gavus reikalingą paramą, infliacija, kuri šiandien siekia 10 nuosimčių ir daugiau, ateinan-

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

MAINTENANCE MECHANIC Experienced on bakery machinery. Permanent position. Union wages plus benefits. Must be willing to work nights. 261-6000

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

BALTIC APARTMENTS CONDOMINIUMS St. Petersburg Beach, Fla. 33706 1 ir 2-jų miegamųjų butai — gražūs, modernūs ir patogūs. Arti paplūdimio, krautuvų ir susisiekimo. Mažas pastatas, mažos išlaidos išlaidoms. Suagustams, be naminių gyvuliukų. Brokeriai kviečiami. \$24,500 ir aukščiau. Telef. 813 — 380-8766

čiais metais sumažėsianti iki 8 nuosimčių, o dar kitais metais iki 5 ar 6 nuosimčių.

Atsikratyti infliacijos esą reikalinga, kad vyriausybė mažintų savo išlaidas socialiniams tikslams ir panaikintų kai kuriuos kenksmingus potvarkius tokių įstaigų kaip Federalinė Energijos Komisija ir Civilinė Aeronautikos Taryba.

Ligoninės Chicagoje dar pabrango 9.4%

Chicago Ligoninių Taryba patikrinusi 61 ligoninę nustatė, kad nuo praėio balandžio pabaigos lova ligoninėje pabrango dar 9.4 nuosimčiais, o apie pusę ligoninių pakėlė operacijų kambarių kainą 17.3 nuosimčiais.

TRUMPAI

— Ciceriečiai Kvirinas Runimas ir jo žmona Elena (ne dukrė, kaip netiksliai buvome informuoti) guli Loretos ligoninėje, ypatingoje Dr. Kisieliaus priežiūroje. Runimai spalio 3 d. vidudienį išvažiavo apsipirkti ir grįždami namo buvo sunkiai sužeisti. Cicerioje, 54-toj ir 16-tos sankryžoje sunkvežimis trenkė į kairįjį Runimo automobilio šoną. Jam sutrenkė galvą, sulaužė kairįjį petį ir dešinę ranką, o žmonai sulaužė 5 šonkaulius, o šie sužalojo svarbius vidaus organus.

— Daliai Mažulienė, 42 metų, staigiai mirus, Cosmos Parcel Service bendradarbiai vietoj gėlių paaukojo Balfui 100 dol.

— Žurnalui "Karys" paremti kultūrinę popietę įvyks š. m. spalio mėn. 20 d. 4 val. p. p. Jaunimo Centro mažoje salėje. Meninę programą dalį išpildys šaulių moterų oktetas.

— Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacijos narių susirinkimas įvyks š. m. spalio mėn. 18-tą dieną, 7:30 val. vak. parapijos salėje, 6820 So. Washtenaw Ave. Susidare

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIŠ NUSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS —
NOTARIATAS — VERTIMAI.

VISŲ RŪŠŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

PERKANT SAU PASTOGĘ

10 BUTŲ MŪRAS ir 2 auto mūro garažas. Naujas gasų šildymas. Alum. langai. Virš \$17,000 metams pajamų. Pirkėjui su 24 mėnesiais galima paskola.

4 1/2 KAMBARIŲ 13 m. modernus mūras. Platus lotas. Laisvas užimt. Marquette Parke. \$22,500.

2 BUTŲ MŪRAS. Mūro garažas. 50 pėdų lotas. Puikus namas. Graži apylinkė. 67-ta ir Kedzie. \$37,500.

4 1/2 KAMBARIŲ 16 m. mūras ir garažas. Našlė atiduoda už \$15,000.

2 BUTŲ MŪRAS ir 3 kambariai benesmant, garažas, arti mūso ofiso. \$28,500.

LIUKSUS 2 BUTŲ MŪRAS. 2 po 6, atskiri šildymai. Mūro garažas. Blokas nuo parko. Kaina apžiūrėjus ir pasitarus.

6 KAMBARIŲ MŪRAS arti 71-mos ir parko. Platus lotas. Garažas. — \$17,500.

5 KAMBARIŲ CAPE COD. Alum. langai, karpetai. Sausas beismantas. 50' lotas. 2 auto garažas. Turim raktą. Artį mūrai. \$29,000.

2 BUTŲ MEDINIS 1 1/2 aukšto namas. 50' lotas. Naujas gasų šildymas. Garažas. Marquette Parke. \$15,500.

INŠUOMOTAS 2 BUTŲ MŪRAS — 2 po 5. Atskiri gasų šildymai. 2 blokas nuo Marquette parko. Reikia savininko. \$26,600.

PUIKUS MŪRO NAMAS ant plataus loto. 2 butai. Gražūs 6 kambarių viršų ir 3 kambarių butas sausam beismante. Garažas. Artį parko. \$21,900.

VALDIS REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS, ĮVAIRŲS DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS — PARDAVIMAS.

BALYS BUDRATIS

BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irenių mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

D E M E S I O

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$112 metams automobilio Liability apdraudimas.

Kreipitis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusiu darbininku.

Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Ancelmas Gerbačiūskas, sav.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailišką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (įtaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.

V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuvių išlikimui skelbiamas Naujienu platinimo vaju.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų įgaliotniais.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visoms idomios, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, geroje draugijoje girti Naujienu yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienu vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvių pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienu tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos lietuvių, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusę metų — \$13.00, trims mėn. — \$7.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusę metų — \$12.00, vienam mėn. — 2.50, Užsieniuose — \$25.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill. 60608

Siunčiu _____ dol. Naujienu prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

Vajaus proga prašau siųsti Naujienu vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS _____

ADRESAS _____
